«Бәйтерек» ұлттық басқару холдингі» акционерлік қоғамының инвестициялық саясаты

Мазмұны:

1 ТАРАУ. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТНІҢ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰСЫНУДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ 4

1 бөлім. Жалпы ережелер және шектеулер 4

2 бөлім. Саясаттың мақсаты мен міндеттері 18

3 бөлім. Басым бағыттар, қаржылық қолдауды ұсыну нысандары мен механизмдері 19

4 бөлім. Холдингтың инвестициялық қызмет аясында қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі принциптері 23

5 бөлім. Қаржылық қолдауды қамтамасыз ету үшін қорландыру көздері 25

6 бөлім. Жобаны приоритизациялаудың жалпы принциптері 25

7 бөлім. Қаржылық құралдардың баға түзудің негізгі принциптері 27

2 ТАРАУ. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУҒА ҚАТЫСТЫ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР 29

8 бөлім. Қарыздық қаржыландыру 29

9 бөлім. Қарыздық қаржыландыру 31

10 бөлім. Сақтандыру 33

11 бөлім. Кепіл беру 35

12 бөлім. Субсидиялау 37

13 бөлім. Инновациялық гранттарды ұсыну 38

3 ТАРАУ. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰСЫНУ ПРОЦЕСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ 40

14 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсыну аясында Холдингтің және еншілес ұйымның өзара әрекет етуінің негізгі принципі 40

15 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі кезеңдері 41

16 бөлім. Әлеуетті Жобалардың тізімін іздеу және қалыптастыру 42

17 бөлім. Әлеуетті Жобаларды талдау 42

18 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау және оны ұсыну 44

19 бөлім. Мониторинг 44

20 бөлім. Мониторингтан кейінгі кезең 45

1 ҚОСЫМША. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУ ПРИНЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ СЕРІКТЕСТЕРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТ ЕТУ 45

1 ТАРАУ. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰСЫНУ ПРОЦЕСІ ҚАТЫСУШЫЛАРДЫ БАҒАЛАУ ПРИНЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ 46

1 бөлім. Жалпы ережелер 46

2 бөлім. KYC рәсімдері 49

3 бөлім. Ұқсас жобаларды іске асыру бойынша қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушылары тәжірибесін талдау 57

4 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қатысушыларының мүдделілігін бағалау 58

2 ТАРАУ. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУ ПРИЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ ... 60

5 бөлім. Негізгі ережелер 60

6 бөлім. Шешімдерді қабылдау бірізділігі 60
7 бөлім. Лимиттер және шешім қабылдау бойынша шектеулер 61
2 ҚОСЫМША. КАПИТАЛ ҚҰНЫН АНЫҚТАУ ӘДІСТЕМЕСІ, СОНЫҢ ІШІНДЕ WACC ЕСЕПТЕУ ӘДІСІН ӘЗІРЛЕУ (СОНЫҢ ІШІНДЕ, ӨЗІНДІК ЖӘНЕ ҚАРЫЗДЫҚ КАПИТАЛДЫҢ ҚҰНЫН ЕСЕПТЕУ) 63
3 ТАРАУ. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕ МОНИТОРИНГ, МОНИТОРИНГТАН КЕЙІНГІ ЖӘНЕ ЕСЕПТІЛІК ПРИНЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ 65
1 бөлім. Негізгі ережелер 65
2 бөлім. Жобалардың санаттары 65
3 бөлім. Еншілес ұйымдардың қызметі туралы ақпаратты шоғырландыру 67
4 ҚОСЫМША. ДАМУ ИНДЕКСІН ЕСЕПТЕУ ӘДІСТЕМЕСІ (ЖОБАЛАРДЫҢ РЕЙТИНГТІК МОДЕЛЬДЕРІ) 71
1 бөлім. Даму индексін есептеудің жалпы принциптері 71
2 бөлім. Кеңейтілген даму индексін есептеу әдістемесі 72
3 бөлім. Қарапайымдатылған Даму индексін есептеу әдістемесі 75
4 бөлім. Даму индексі дәрежесін есептеу кезінде өкілдіктерді және міндеттемелерді бөлу 75
5 бөлім. Даму индексінің жеке еншілес ұйымдарға артықшылығы 76
5 ҚОСЫМША. БАСҚА СҰРАҚТАР 84
6 ҚОСЫМША. ЖОБАЛАРДЫҢ/ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ КРИТЕРИЙЛЕРІН АНЫҚТАУ ЖӘНЕ ОЛАР БОЙЫНША АРТЫҚШЫЛЫҚТАРДЫ АНЫҚТАУ 86
1 бөлім. Негізгі критерийлер және артықшылықтар 86
7 ҚОСЫМША. ТҰРАҚТЫ ЕСЕПТІЛІКТІҢ ЕСЕПТІК НЫСАНДАРЫ 88

1 ТАРАУ. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТНІҢ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰСЫНУДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

1 бөлім. Жалпы ережелер және шектеулер

1. Осы инвестициялық саясат (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, Жарғыға және «Бәйтерек» ұлттық басқару Холдингі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Холдинг) және еншілес ұйымдардың ұызметін реттейтін ішкі құжаттарға, сондай-ақ, Холдинг стратегиясына сәйкес әзірленген.
2. Өзінің Стратегиясына сәйкес Холдинг өзінің инвестициялық қызметін жарғылық капиталына қатысу немесе олардың нәтижесі – қаржылық құралдардың кең тізбесінің көмегімен Жобаларға (соның ішінде инвестициялық) қаржылық қолдауды ұсыну болып табылатын еншілес ұйымдардың бекітілген активтерін ұлғайту арқылы іске асырады. Сонымен қатар, осы Саясаттың аясында қаржылық қолдау деп түсіндіріледі:
   - Жобаны тікелей емес қаржыландыруды жоспарлайтын қаржылық құралдарды ұсыну (с.і. қарыздық/үлестік қаржыландыру, лизингтік қаржылдандыру, көмекқаржыландыру немесе инновациялық гранттарды ұсыну түрінде);

     ЖӘНЕ/НЕМЕСЕ
   - Жобамен басқа көздерден/Жобаны іске асырудан қаржыландыруды алу үшін қажетті басқа да қаржылық құралдарды ұсыну (с.і. кепіл беру немесе сақтандыру түрінде).
3. Осы Саясат Холдингтің және еншілес ұйымның осы Саясаттың 8-тармағымен қарастырылған жағдайлардан басқа, инвестицияларды және басқа да қаржылық құралдарды ұсыну бойынша Холдинг пен еншілес ұйымның қызметін анықтайтын қызмет болып табылады.
4. Саясат тиімді, кешенді және ашық қолдау шараларын ұсыну үшін Холдинг пен еншілес ұйымдардың инвестициялық қызметінің мақсаттарын, міндеттерін және артықшылықтарын анықтайды.

5. Холдинг инвестициялары тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамудың принциптеріне сәйкес келетін Жобаны қолдау шараларын ұсыну үшін бөлінген қаражатты тиімді қолдану мақсатымен бағытталады.
6. Холдинг және оның еншілес ұйымдары қолдаудың қаржылық/қаржылық емес шараларын ұсыну (көрсету) арқылы дамудың ұлттық институттары ретінде Холдингтың еншілес ұйымдарының рөлін есепке алумен инвестициялық қызметті жүзеге асырады.
7. Осы Саясаттың Холдингтегі негізгі реттеуші құжаттардың иерархиясындағы орны «Бәйтерек» ұлттық басқару холдингі» акционерлік қоғамындағы құқықтық актілер жобасын қарастыру және нормативтік реттеу қағидаларына» сәйкес анықталады.
8. Егер белгілі тәсілдер және/немесе процестер инвестициялық қызметті жүзеге асыру және қаржылық қолдауды ұсыну аясында Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен реттеледі, осы нормативтік-құқықтық актілердің ережелерінде осы Саясаттың ережелері сияқты артық күші болады және тиісті тәсілдерге және/немесе процестерге осы Саясат қолданылмайды.
9. Еншілес ұйымдар өзінің қызметінің ерекшелігін есепке алумен осы Саясаттың негізінде олардың инвестициялық қызметін және Холдингтің инвестициялық қызметі аясында қаржылық қолдауды ұсынуды реттейтін өзіндік инвестициялық саясатты әзірлейді. Еншілес ұйымдардың инвестициялық саясаты, егер басқасы Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен қарастырылмаған жағдайда, осы Саясатта көрсетілген ережелерге қайшы келмеуі тиіс.
10. Осы Саясаттың ережелері уақытша еркін ақшалай қаражаттарды басқару бойынша қызмет аясында жүзеге асырылатын құнды қағаздармен Холдинг және еншілес ұйымдар операциясына таратылмайды (өтімділік).
11. Осы Саясаттың ережесі еншілес ұйымдарға қаржылық қолдауды ұсыну бойынша Холдинг және еншілес ұйымдардың қызметіне таратылмайды.
12. Осы Саясаттың ережесі кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын адамдардан басқа, жеке тұлғалардың пайдасына қаржылық

қолдауды Холдингпен және еншілес ұйымдармен ұсынуға таралымайды.

13. Осы Саясат Холдингтің Уәкілетті органдармен оны бекіту күнінен бастап әрекетке енгізіледі (күшіне енеді).

14. Осы Саясат аясында келесі түсініктер қолданылады:

Бизнес-инкубатор	-	Өндірістік орынжайларды, жабдықтарды, ұйымдастыру, құқықтық, қаржылық, консалтингтік және ақпараттық қызметтерді ұсыну арқылы оларды қалыптастыру кезеңінде кіші кәсіпкерлік субъектілерін қолдау үшін құрылатын заңды тұлға;
Венчурлық қор	-	Венчурлық қаржыландыру мақсатында ғана ақша мен басқа мүлікті тартуды және аккумуляциялауды жүзеге асыратын акционерлік қоғам немесе шаруашылық серіктестік нысандағы қарапайым серіктестік немесе заңды тұлға;
Ішкі құжат	-	Нормативтік реттеу аясында ұйымның барлық қызметкерлеріне таратылатын және олар үшін міндетті түрде болатын Холдинг пен еншілес ұйыммен көпреттік қолданудың ішкі актісі;
Кепіл беру	-	Кепілдік жағдай келген кезінде қолдаумен алшы міндеттемесін орындауды қамтамасыз ету мақсатымен кепілді ұсыну түрінде қолданылатын қолдау нысаны;
Мемлекеттік даму бағдарламасы	-	Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 29 қарашадағы №790 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында мемлекеттік жоспарлау жүйесіне сәйкес

Мемлекеттік қаржыландыру көзі	-	Қазақстан Республикасының Республикалық бюджеті (республикалық мәндегі облыстар мен қалалардың жергілікті бюджеттерінен) және Қазақстан Республикасының Ұлттық Қорының қаражатынан қаржылық ресурстарды тарту
Пайдалы қазбаларды өндіру	-	Тасымалдау және шикізатты кейін іске асыру кезеңдері кірмейтін техникалық құралдардың көмегімен Жер қойнауынан пайдалы қазбаларды алу бойынша рәсімдер кешені
Қарыздық қаржыландыру	-	Оларды сатудан түскен қаражаттар тура инвестициялар қорларымен ұсынылатын қарыздық құралдардан басқа Жобаны іске асыруға эмитенттермен бағытталатын эмитенттерде облигацияларды сатып алу арқылы немесе несиелік қаражат түрінде қаржылық ресурстарды ұсыну
Үлесті қаржыландыру	-	Жарғылық капиталға қатысу үлесін сатып алу және/немесе жарғылық капиталға салым түрінде қаржылық ресурстарды ұсыну
Еншілес ұйым	-	Жарғылық капиталға қатысудың басым үлесі болуы немесе олардың арасында жасалған шарт негізінде немесе басқа түрде, оны шешу басқа заңды тұлғаны анықтауға болатын заңды тұлға (одан әрі – негізгі ұйым)
Инвестициялық табыстылық	-	Белгілі кезеңге инвестициялар құнын өзгерту жиынтығы (с.і.

		дивидендтерді және басқа да бөлімдерді алуға есеплген есебінен)
Инвестициялар	-	Мүліктің барлық түрлері (жеке тұтынуға арналған тауарлардан басқа), соның ішінде, лизинг шартын жасау сәтінен бастап қаржылық лизинг пәні, сондай-ақ, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салынатын құқықтар немесе кәсіпкерлік қызмет үшін, сондай-ақ, мемлекеттік-жеке серіктестік жобасын іске асыру үшін, соның ішінде, концессиялық жоба үшін қолданылатын бекітілген активтерді ұлғайту
Инвестор	-	Қазақстан Республикасында инвестицияларды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар
Даму индексі	-	Холдинг Стратегиясына, Мемлекеттік даму бағдарламасына және осы Саясаттың 4-қосымшасына сәйкес есептелген Холдинг пен еншілес ұйымның инвестициялық қызметінің мақсаттарына сәйкес қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау кезінде әлеуетіт Жобалардың приоритизациялау құралы
Инновациялық грант	-	Инновациялық гранттарды ұсынудың басым бағыттары аясында индустриалды-инновациялық жобаларды іске асыру үшін ақысыз индустриалды-инновациялық қызмет субъектілерімен ұсынылатын бюджеттік қаражаты

Инновация	-	Қолданылатын аналогтармен салыстыру бойынша практикалық қызметте қолдану кезінде сапалы артықшылықтары бар және экономикалық және (немесе) қоғамдық пайдасы бар жаңа немесе жетілдірілген өнім (жұмыстар, қызметтер) немесе технологиялар түрінде іске асыруда алған ғылыми-техникалық қызмет нәтижесі
Ұжымдық инвестициялар құралдары	-	Табыс алу мақсатымен кәсіби менеджерлермен басқарылатын бірыңғай қорға алдын ала біріктірілген екі және одан да көп тұлғалардың ортақ қаржылық салымдары
Инфрақұрылымдық сала	-	Құрылыстан басқа, экономикалық қызмет түрлерінің Жалпы жіктемесінге кіретін экономиканың тиісті секциялары (Қазақстан Республикасының Ұлттық жіктемесі), соның ішінде: – электрмен жабдықтау, газды және буды беру және ауаны баптау; – сумен жабдықтау, кәріздендіру жүйесі, қалдықтарды жинауды және бөлуді бақылау; – көлік және қоймаға қою; – ақпарат және байланыс
Исламдық қаржыландыру	-	Шариат принциптеріне сәйкес келетін қаржылық қызмет
Коммерциялық институт	-	Қызметтің негізгі мақсаты ретінде табыс алуды көздейтін ұйым
Айналым капиталын несиелеу	-	Операциялық қызметтің өндірістік процестерін қаржыландырудың

		қосымша көзінде тапшылықты сынайтын заңды тұлғалар үшін қысқамерзімді мақсатты несиелеу
Кэптивтік қор	-	Онда Холдинг және/немесе еншілес ұйым тура немесе жанама акцияларға (қатысу үлестеріне) ие болатын Қазақстан Республикасы аймағында тіркелген тура инвестициялар қоры
Холдингпен және еншілес ұйыммен ұсынылатын қаржылық қолдаудың максималды үлесі	-	Жобамен барлық көздерден алынған қаржылық қолдаудың жалпы сомасынан Холдингпен және еншілес ұйымдармен Жобаға ұсынылған қаржылық қолдаудың үлесі ретінде анықталатын қаржылық қолдауды ұсыну бойынша Холдингтің және еншілес ұйымның қызметін шектеу
Маржа	-	Қаржылық қолдауды ұсыну аясында қаржылық құралдың құны мен шығынсыздықты қамтамасыз ететін құн арасындағы айырмашылық ретінде есептелетін Холдингтің немесе еншілес ұйымның табысын анықтайтын қаржылық құрал құнының компоненті
Қауіп-тәбетті есепке алумен маржа	-	Холдинг немесе еншілес ұйым өзінің қызметін жүзеге асыру кезінде қабылдауға дайын қауіптің барынша қолжетімді көлемін есептейтін маржа
Экономиканың шикізаттық емес секторы	-	Шикізатты өндіруге кірмейтін қызмет түрлері мен әр түрлерінің шартты атауы (с.і. өңдеуші өнеркәсіп, инфрақұрылым нысандарын және қызмет саласы нысандарын салу, сондай-ақ, қызмет саласы)

Алдыңғы қатардағы технологиялар	-	Қолданыстағы салалардың технологиялық дамуына маңызды әсер ететін немесе 4.0 Индустрия тәсілдері аясында жаңа жоғары технологиялық өндірісті тудыру үшін негіз құратын технологиялар
ESG принциптер	-	Халықаралық қоғаммен мойындалған стандарттарға негізделген экологиялық тиімділік және қоршаған ортаны қорғау, әлеуметтік бағыт және әділ корпоративтік басқару принциптерінің кешені, соның ішінде, Біріккен Ұлттар Ұйымы тұрақты даму мақсаттары, есептілік бойынша жаһандық бастама (GRI), Халықаралық Қаржы Компаниясы және Еуразиялық Қайта құру және Даму Банкінің Экологиялық және Әлеуметтік Стандарттары, жауапты инвестициялау принциптері (UN PRI principles) және Экватор принциптері
Жауапты инвестициялау принциптері (UN PRI Principles)	-	Экологиялық және әлеуметтік ережелерді, сондай-ақ, корпоративтік басқару қағидаларын инвестициялық қызметтің барлық кезеңдерінде есепке алуға негізделген Біріккен Ұлттар Ұйымымен әзірленген принциптер кешені
Экватор принциптері (Equator principles)	-	Халықаралық қаржы корпорациясымен (IFC) қолданылатын табиғатты қорғау және әлеуметтік стандарттарға негізделген жобалық қаржыландыруды ұсыну кезінде экологиялық және әлеуметтік қауіптерді бағалау үшін қаржылық

		ұйымдармен әзірленген және қабылданған нормалар кешені
Приоритизация	-	Белгіленген көрсеткіштер негізінде басымдылық тәртібінде компоненттерді саралау
Проблемалық актив	-	Келесілерге байланысты құнсызданған ретінде ішкі құжаттарға сәйкес Холдингпен және еншілес ұйымдармен бағаланатын актив: – дефолтты немесе дефорлтты емес қаржылық жағдай; – алушының төлемге қабілетсіздігімен және/немесе Холдингте немесе еншілес ұйымдарда өтеу бойынша құралдардың жоқтығымен туындайтын қаржылық қолдауды ұсыну міндеттемелерін орындаумен.
Жоба	-	Холдингпен және еншілес ұйымдармен қаржылық қолдауды ұсынуды білдіретін әлеуетті немесе жасалған мәміле: – соңғы алушыға (тура қолдау кезінде); – екінші деңгейдегі банкпен, даму банкімен, микроқаржы ұйымымен, лизингтік компаниямен, несиелік серіктестікпен және депозиттік қаражаттарды орналастыру/соңғы алушыға қаржыландырудың кейін бағыттау мақсатымен мақсатты несиелерді ұсыну түрінде басқа да заңды

		адамдар (жанама қолдау кезінде); – соңғы алушыға қаржылық қолдаудың кейін бағыттау мақсатымен капиталға кіру тұрінде тура инвестициялар қорымен және инвестициялық қорымен (жанама қолдау кезінде); – осы мәміленің Холдингтің және еншілес ұйвмдардың үлеслі немесе қарыздық қаржыландыруы арқылы осы Саясатқа, жарғылық мақсаттарға, стратегияларға және миссияларына сәйкес келу талабы кезінде, инновациялық гранттарды, кепілдік және сақтандыру қолдауды, сондай-ақ, субсидиялауды ұсыну
Жобалық қаржыландыру	-	Оны қамтамасыз ету мүлікті құруға және (немесе) беруге және (немесе) қызмет көрсетуге және (немесе) тауарды шығаруға және (немесе) жұмысты құрылған мүлікті пайдалану процесінде орындауға күтілетін жүйелі ақшалай төлемдер болып табылатын талап құнығын беруге ұзақмерзімді жобаларды қаржыландыруды ұйымдастыру тәсілі
Табыстылық	-	негізгі қызметтен активтерге, ресурстарға немесе оны түзетін ағыстарға бухгалтертік табыстың қатынасы

Қауіп-сыйақы	-	Қауіпсіз қаржылық операциялар бойынша алынған дәрежеден жоғары төленетін қосымша табыс
Синдикат	-	Оған кіретін адамдардың заңды және өндірістік жұмыспен қамтылуын сақтау кезінде коммерциялық қызметтің басқа да түрлерін және/немесе бірыңғай құнды саясатын жүзеге асыратын жеке немесе заңды адамдардың бірлестігі
Синдикатталған қарызға алу(синдикатталған қарыз)	-	Олар кезінде қарыз шарты бойынша синдикат қатысушыларының мүдделерін ұсыну, сондай-ақ, қарыз бойынша несиелік әкімшілдеу синдикаттың бір қатысушысына берілуі мүмкін қарыздың бір шарты негізінде синдикаттың басқа да қатысушыларымен ортақ ұйыммен жүзеге асырылатын қарыздық операция
Қаржыландыру қоры	-	Қаржылық қолдауды ұсыну бойынша қызметті қамтамасыз ету үшін Холдингпен және еншілес ұйымдармен қолданылатын тартылатын ақшалай қаражаттың құны
Холдингтің стратегиялық ПАЙДАЛЫ ӘРЕКЕТ КОЭФФИЦИЕНТІ	-	Қазақстан Республикасы экономикасын тұрақты дамуы және қызметтің стратегиялық бағыттарын іске асыру бойынша «Бәйтерек» Ұлттық басқару холдингі» акционерлік қоғамының миссиясын орындау үшін Холдингтің Стратегиясымен анықталатын Қызметтің Стратегиялық Негізгі Көрсеткіштері

Холдинг стратегиясы		2014-2023 жылдарға «Бәйтерек» ұлттық басқару холдингі» акционерлік қоғамды дамыту стратегиясы
Сақтандыру	-	Сақтандыру жағдайы келген кезде немесе сақтандыру ұйымымен жүзеге асырылатын сақтандыру төлемдері арқылы сақандыру шартымен анықталған басқа да жағдай жеке немесе заңды адамдардың заңды мүліктік мүдделерін қорғау бойынша қатынастар кешені
Сақтандыру сыйақысы	-	Сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қолдауын ұсынуға сақтанушыға төлеуге міндетті ақша сомасы
Субсидиялау	-	Облигациялар бойынша (купондық сыйақы), сондай-ақ, кәсіпкердің операциялық қызметіне жататын белгілі талаптарды орындауға алмасуда сыйақы ретінде банкке/даму банкіне/лизингтік компанияға/бизнес-инкубаторға/инвесторға кәсіпкермен төленетін шығындарды ішінара өтеу үшін қолданылатын кәсіпкерлерді мемлекеттік қаржылық қолдау нысаны
Квазимемлекеттік сектор субъектілері	-	Мемлекеттік кәсіпорын, жауапкершілігі шектеулі серіктестік, акционерлік қоғам, соның ішінде, ұлттық басқару холдингтері, ұлттық холдингтер, олардың қатысушылары немесе акционерлері мемлекет болып табылатын ұлттық компаниялар, сондай-ақ, еншілес тәуелді және

		басқа да, Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес олармен аффилирленген болып табылатын заңды адамдар
Саудалық қаржыландыру	-	Қазақстаннан шыққан тауарларға/қызметтерге/жұмыстарға төлеу үшін олармен расталған аккредитивті шығару аясында банк-эмитентке қаржылық ресурстарды банкпен ұсыну
Уәкілетті орган	-	Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Холдингтің немесе еншілес ұйымның тиісті ішкі құжаттарымен анықталатын жауапкершілік аясында басқару шешімді қабылдауға уәкілетті орган
Экономиканы қалаландыру	-	Ауыл аудандарынан халықты араластыру салдарынан елде қалалық халықтың үлесті салмағын, ірі қалалардың әсер етуі мен экономикалық рөлін жоғарлату процесі
Проблемалық активтерді реттеу	-	Олардың нәтижесі тиісті активтердің сапасын жақсарту және/немесе оларды іске асыру болып табылатын несиелік және дефолттық стратегиялардың көмегімен проблемалық активтермен жұмыс жасау процесі
Тұрақты әлеуметтік-экономикалық даму	-	Олар кезінде табиғи ресурстарды пайдалану, инвестицияларды бағыттау, ғылыми-техникалық дамуды бағыттау, жеке тұлғасын дамыту және институциялық өзгерістер бір –бірімен келісілген және адамдың қажеттіліктер мен талпыныстарын қанағаттандыру

		үшін қазіргі және болашақ әлеуетті нығайту кезінде позитивті экономикалық және әлеуметтік өзгерістер процесі
Қаржылық құрал	-	Олардың нәтижесінде бір жағында қаржылық активтер және қаржылық міндеттемелер немесе басқасында үлесті құралдар туындайтын келісім. Осы Саясаттың мақсаты үшін инновациялық гранттар және субсидиялау қаржылық құралдармен туындайды
Қаржылық лизинг	-	Олар кезінде лизинг беруші сатушыда жеке меншікке алынған және лизинг шартымен белгіленген лизинг пәнін белгілі төлемге лизинг алушысына және уақытша пайдалануға және кәсіпкерлік мақсатта кем дегенде үш жыл мерзімге қолдануға беруге міндеттеме алатын инвестициялық қызметтің түрі
Қорландыру	-	Оның салдарынан активті операцияларды қаржыландыру үшін қолданылатын ақшалай қаражаттарды тарту
Тура инвестициялар қоры	-	Олардың қызмет бағыты болып табылатын ұйым: - өсу әлеуетіне ие және өзінің даму, кеңейту, жаңғырту, қосылу және бірігу дәрежесінде болатын жеке компаниялардағы инвестициялар; - акциялардың/үлестердің құнын өсіру және басқа инвесторларға акцияларды/үлестерді кейін сату арқылы табыс алу арқылы

		экономиканың әр түрлі секторларында активтерді сатып алу
Экономиканың жеке секторы	-	Үй шаруашылықтарынан және жеке капиталға жататын және мемлекет бақылауында емес экономиканың корпоративтік, қаржылық және жеке секторындағы фирмаларды түзетін кәсіпорындардың жиынтығы

2 бөлім. Саясаттың мақсаты мен міндеттері

15. Осы Саясаттың мақсаты – Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмектесетін қаржылық қолдауды ұсыну үшін Холдинг және еншілес ұйымдардың тиімді және ашық инвестициялық қызметін қамтамасыз ету.

16. Осы Саясаттың міндеттері болып табылады:

- инвестицияларды жүзеге асырудың және қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі принциптерін анықтау;
- қаржылық қолдауды ұсыну және инвестициялаудың негізгі бағыттарын белгілеу;
- олар арқылы Холдинг және еншілес ұйым инвестицияларды жүзеге асыра және қаржылық қолдауды ұсына алатын құралдардың тізбесін анықтау;
- құралдарға қатысты ұсынылатын қаржылық қолдау мен инвестициялардың құнын белгілеуге тәсілдерді анықтау;
- оларға қаржылық қолдау ұсынылатын Жобалардың Холдинг пен еншілес ұйымдардың инвестициялық қызметінің мақсаттарына сәйкес келуін бағалауға тәсілдерді сипаттау;
- Жобамен ортақ жұмыс істеу жағдайларын қоса алғанда, қаржылық қолдауды ұсыну және инвестициялау аясында Холдинг пен еншілес ұйымдардың өзара әрекет ету принциптерін сипаттау;
- Холдингпен инвестицияларды жүзеге асыру, сондай-ақ, Холдинг пен еншілес ұйымдармен қаржылық

қолдауды ұсыну кезінде туындайтын қауіптердің деңгейін төмендету;

- Лимиттерді, мерзімдерді, көлемдерді, мөлшерлемелерді/құнын және қаржылық қолдаумен ұсынылатын басқа да талаптарды анықтау бойынша Холдинг және еншілес ұйымдар арасында жауапкершілікті бөлу.

3 бөлім. Басым бағыттар, қаржылық қолдауды ұсыну нысандары мен механизмдері

17. Олар бойынша Қазақстан Республикасын тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмек көрсету аясында қаржылық қолдау ұсынылатын басым бағыттарды анықтау кезінде, Холдинг және еншілес ұйым Холдингтің Стратегиясында, сондай-ақ, Мемлекеттік даму бағдарламаларында бекітілген, бірақ, шектелмей, бағыттарға бағытталады:

    - экономиканың шикізат емес секторын дамыту;
    - кәсіпкерлікті/экономиканың жеке секторын дамыту;
    - экспортқа бағытталған өндірісті қолдау;
    - еңбек өнімділігін жоғарлату;
    - экономиканы қалалаландыруды қолдау;
    - инновацияны дамыту;
    - инфрақұрылымды дамыту.

18. Холдинг және еншілес ұйымдар қызметтің келесі түрлері бойынша қаржылық қолдауды ұсынбайды:

    - пайдалы қазбаларды өндіру (егер Жоба аясында оларды одан әрі қайта өңдеу қарастырылмаған жағдайда);
    - ойын бизнесі;
    - Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынатын қызмет түрлері;
    - Халықаралық қаржылық ұйымдармен ортақ Жобаларды іске асыру кезінде – осы халықаралық

қаржылық ұйымдармен тыйым салынатын қызмет түрлері;

- Еншілес ұйымның Директорлар Кеңесінің және/немесе Холдинг Басқармасының шешімі бойынша қызметтің басқа да түрлері.

19. Холдингпен және еншілес ұйымдармен қаржылық қолдауды ұсыну бойынша қызмет басым бағыттар ретінде проблемалық активтермен басқаруды қарастырмайды. Сонымен қатар, егер онда осы сәтте қаржылық қолдау ұсынылған жағдайда, Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес проблемалы деген дәрежені алады, қаржылық тиімділік принциптерін сақтау мақсатында, Холдинг және/немесе еншілес ұйым тиісті активтердің сапасын жақсарту және/немесе оны іске асыру мақсатымен активтерді басқару функциясын өзіне алуы мүмкін. Активтерді басқару стратегиясын анықтау кезінде Холдинг және/немесе еншілес ұйым проблемалық активтерді реттеудің күтілетін мерзімін белгілейді және егер керісіншесі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның тиісті уәкілетті органдарының шешімімен шартталмаса, аталған мерзімде осы процесті аяқтауға талпынады.

20. **Қаржылық құралдардың түрлері.** Қаржылық қолдауды ұсыну мақсатында Холдинг және еншілес ұйым қаржылық құралдардың келесі түрлерін қолданады (Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарының сәйкес келгенінде және Холдингте немесе еншілес ұйымда қаржылық құралдардың тиісті түрін пайдалануға қажетті лицензиялардың/рұқсаттамалардың және басқа да ұқсас құжаттардың сәйкес келгенінде):

    - қарыздық қаржыландыру;
    - үлестік қаржыландыру;
    - сақтандыру;
    - кепіл беру;
    - субсидиялау;
    - инновациялық гранттарды ұсыну.

21. **Басым салалар және қызмет түрлері.** Қаржылық қолдауды ұсыну бойынша Холдинг пен еншілес ұйым қызметінің негізгі артықшылықтары Мемлекеттік даму бағдарламаларымен анықталған экономиканың шикізат емес секторының саласы және инфрақұрылымдық саласы болып табылады.

22. **Қаржылық қолдауды ұсыну валютасы.** Холдинг және еншілес ұйымдар, тек ұлттық валютада ғана ұсынылатын инновациялық гранттардан басқа, ұлттық та, сондай-ақ, шетел валютасында қаржылық қолдауды ұсынуы мүмкін (Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген жағдайда).

23. **Мақсатты клиенттік сегменттер**. Холдинг және еншілес ұйымдар Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес анықталатын микро-, кіші және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қаржылық қолдауды ұсынуы мүмкін.

24. **Қаржылық қолдауды ұсыну механизмдері.** Холдинг және еншілес ұйымдар ұсынуы мүмкін:

    – Қаржылық қолдаудың соңғы алушыларына **тура қаржылық қолдауды;**

    – Қаржылық қолдауды ұсыну механизмдері арқылы, с.і.і банктерде депозиттік қаражаттарды шартты орналатсыруы арқылы, банктерге және басқа да қаржылық ұйымдарға мақсатты несиелерді ұсыну арқылы **жанама қаржылық қолдау** (соның ішінгде, микроқаржылық ұйымдар, лизингтік компаниялар және несиелік серіктестіктер), инвестициялық қорлардың және тура инвестициялар қорының капиталына кіру және Холдинг Статегиясының және Мемлекеттік даму бағдарламаларының мақсаттарын іске асыруға қабілетті Жобаларға қаржыландырудың одан әрі бағыттарын білдіретін басқа да құралдар. Жанама қаржылық қолдауды ұсыну осы Саясаттың ережелеріне сәйкес ұсынылған қаражаттарды мақсатты пайдалану бойынша контрагенттердің міднеттемесін қарастыратын қаржылық келесім болған кезде ғана жүзеге асырылуы мүмкін.

25. **Қаржылық қолдауды ұсыну географиясы.** Қаржылық қолдауды артық деп ұсыну кезінде Қазақстан Республикасы

аумағында іске асырылатын, сондай-ақ, Қазақстан Республикасының инфрақұрылымын, транзиттік әлеуетін дамытуға, қазақстандық тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің экспортына көмектесетін Жобалар болып табылады. Сонымен қатар, қаржылық қолдау ұсынылуы мүмкін:

1) Тура қаржылық қолдау аясында:
   - Қазақстан Республикасының резиденті болып табылатын заңды адамдарға;
   - Егер алынатын қаржылық қолдау Холдинг Стратегиясының және Мемлекеттік даму бағдарламасының мақсаттарын іске асыруға көмектескен жағдайда, Қазақстан Республикасының резиденті болып табылмайтын заңды адамдарға; Тура қаржылық қолдау Қазақстан Республикасының резиденттері болып табылмайтын заңды тұлғаларға айналым капиталын несиелеу (экспортты қолдау бойынша Жобалардан басқа) және инновациялық гранттар түрінде ұсынылмайды.
2) Жанама қаржылық қолдау аясында:
   - Егер алынатын қаржылық қолдау Холдинг Стратегиясының және Мемлекеттік даму бағдарламасының мақсаттарын іске асыруға көмектескен жағдайда, Қазақстан Республикасының резиденттері/резиденттері емес болып табылатын заңды адамдарға (және басқа ұйымдарға). Ұжымдық инвестициялар құралдарын қолданған кезде қаржылық қолдау Қазақстан Республикасының резиденттері еместерге, алушы Холдинг Стратегиясы мен Мемлекеттік даму бағдарламасының мақсаттарын іске асыруға көмектесетін жобаларға Холдингтен және/немесе еншілес ұйымдардан алынатын сомадан кем емес мөлшерде жіберген жағдайда берілуі мүмкін.
3) Қазақстан Республикасының резиденті болып табылмайтын, оларға кіретін, бірақ келесілерді шектемейтін, Холдинг Стратегиясы мен Мемлекеттік даму бағдарламасының мақсаттарын іске асыруға көмектесетін Жобаларды іске асыратын заңды адамдарға (және басқа ұйымдарға):

- Қазақстан Республикасы аймағында шығарылған өнімді/Қазақстан Республикасының резидентімен көрсетілетін қызметті Қазақстан Республикасының резиденті емеспен сатып алу;
- Экономиканың шикізаттық емес секторындағы қазақстандық өнімдерді сату нарығын кеңейту;
- Қазақстан Республикасының инфрақұрылымын дамыту.

26. **Негізгі шектеулер.** Холдингтің уәкілетті органы қаржылық қолдауды ұсыну бойынша негізгі шектеулерді белгілейді (осы Саясаттың 8-тармағымен қарастырылған жағдайлардан басқа), с.і.:

- Холдинг және еншілес ұйымдар заңды адамдармен/ұйымдармен байланысты бір заңды адамға/топқа ұсына алатын қаржылық қолдаудың максималды көлемі (бір заңды адамға/ заңды адамдармен байланысты топтарға/ұйымдарға қауіптің максималды көлемі);
- Жобамен тартылатын қаржыландырудың жалпы көлемінде Холдингпен және еншілес ұйымдармен ұсынылатын қаржылық қолдаудың максималды үлесі.

Еншілес ұйымдардың уәкілетті органдары өзіндік инвестициялық саясат аясында қаржылық қолдауды ұсыну бойынша қосымша шектеулерді белгілеуі мүмкін.

4 бөлім. Холдингтың инвестициялық қызмет аясында қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі принциптері

27. **Тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмектесетін Жобаларға назар салу.** Қаржылық қолдауды ұсыну кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмектесетін Жобаларға, с.і. Мемлекеттік даму бағдарламаларына сәйкес жол береді.

28. **Экономиканың жеке секторы Жобаларының артықшылықтары.** Қаржылдық қолдауды ұсыну кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар квазимемлекеттік сектордың

субъектілеріне жатпайтын компаниялармен іске асырылатын Жобаларға жол береді.

29. **Коммерциялық институттарымен қаржыланбайтын Жобаларға жол беру.** Қаржылық қолдауды ұсыну кезінде Холдинг және еншілес ұйымдармен ұсынылатын қаржылық қолдаудың талаптарымен сәйкес келетін көлемде және талапта коммерциялық институттарымен қаржылана алмайтын Жобаларға Холдинг және еншілес ұйымдар жол береді.

30. **Ұлттық экономика үшін ұсынылатын қаржылық қолдаудан және қауіптерді ортақ бөлуден мультипликативті әсерді қамтамасыз етуді ұсынатын Жобаларға жол беру.** Қаржылық қолдауды ұсыну кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар экономиканың аралас секторларын дамытуға, сондай-ақ, Жобаны қаржыландыруға қосымша инвесторларды тартуға қосымша салааралық әсерді көрсететін даму индекстінің ең көп деңгейімен Жобаға қолдау көрсетуге тырысады.

31. **Қаржылық тиімділік.** Өз қызметін іске асыру кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар теріс емес қаржылық нәтижеге қол жеткізуге тырысады. Сол кезде Жобалардың пайдалылығы қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдаған кезде негізгі критерийі болып табылмайды.

32. **Холдингтен және еншілес ұйымдардан қаржылық қолдауды алатын Жобалар аясында экологиялық тиімділік және қоршаған ортаны қорғау, әлеуметтік бағыттылық және әділ корпоративтік басқару стандарттарын қолдану тәжірибесін дамытуды ынталандыру (бұдан әрі - ESG, ЭСУ принциптері) (с.і. жауапты инвестициялық принциптерін (UN PRI principles) және Экватор принциптерін есепке алумен)***.*** Холдинг Стратегиясы мақсаттарын орындау, сондай-ақ, Қазақстан Республикасының ұзақмерзімді перспективада инвестициялық тартымдылық дәрежесін жоғарлату үшін Холдинг және еншілес ұйымдар жауапты инвестициялауды дамытуға көмектеседі, с.і.:

   – Осы Саясат аясында Холдинг және еншілес ұйымдар мүмкіндігі бойынша қаржылық қолдауды ұсыну аясында, с.і. ESG принциптерімен танысу көмегімен

ESG принциптерін біріктіруді және енгізуді бастауға тырысады;

- Ортақ Жобаларды халықаралық қаржылық ұйымдармен іске асыру аясында, Холдинг және еншілес ұйымдар осындай құжаттар болған кезде, осы ұйымдармен ұсынылатын құжаттардың тиісті ережелерін басшылыққа алады.

33. 27 -32 тармақтарында көрсетілген принциптер Холдингпен және еншілес ұйымдармен олардың қызметінің ерекшеліктерін есепке алумен қолданылады.

5 бөлім. Қаржылық қолдауды қамтамасыз ету үшін қорландыру көздері

34. Қаржылық қолдауды ұсыну бойынша қызмет қорландырудың келесі көздері есебінен жүзеге асырылады:

- Холдинг пен еншілес ұйымдардың акционерлік капиталынан (осы Саясат аясында, егер қаражат Қазақстан Республикасының Республикалық бюджетінен және/немесе Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан бөлінсе, қорландырудың мемлекеттік көзі болып табылады);
- Холдинг пен еншілес ұйымдардың өзге де өзіндік қаражатынан;
- Мемлекеттік даму бағдарламасы аясында Қазақстан Республикасының Республикалық бюджетінен және/немесе Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан және басқа көздерден бөлінген мақсатты қаражаттар (осы Саясат аясында мемлекеттік қорландыру көзі саналады);
- Үлестік капиталдың халықаралық жергілікті нарықтарда қарыздық қаржыландыру;
- Капиталға кіру механизмдері, жобалы қаржыландыру және синдициялық қарызға алу арқылы басқа инвесторлардан тартылған капитал.

6 бөлім. Жобаны приоритизациялаудың жалпы принциптері

35. Осы Саясаттың мақсаттары үшін даму индексі Холдинг стратегиясына, Мемлекеттік даму бағдарламаларына және Холдинг пен еншілес ұйымның инвестициялық қызметтері мақсаттарына сәйкес қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау кезінде әлеуетті Жобаларды приоритизациялаудың құралы болып табылады.

36. Даму индексі келесі мақсатпен қолданылады:

- Холдинг Стратегиясының әлеуетті Жобасының Мемлекеттік даму бағдарламасына және Холдинг пен еншілес ұйымдардың инвестициялық қызмет мақсаттарына сәйкес келуін бағалау;
- Мемлекеттік қорландыру көздерін бөлу кезінде әлеуетті Жобаларды приоритизациялау;
- Жобаларды осы Саясаттың 34-тармағымен қарастырылған тізбесіне сәйкес қорландыру көздерін анықтау;
- Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына маңызды әсер ететін Жобалар үшін басым құндық және басқа да талаптарын ұсыну.

37. Даму индексі, тура инвестициялардың кэптивті қорларынан басқа, тура инвестициялар қорларын және баспананың қаржылық қолжетімділігін қамтамасыз ету бойынша бағыттарды іске асырумен байланысты Жобалардан басқа, кез-келген әлеуетті Жобаларды приоритизациялау үшін қолданылады.

38. Даму индексі Холдингпен және/немесе еншілес ұйымдармен қаржылық құралдың ерекшеліктерін есепке алумен жеке ішкі құжаттар негізінде әрбір Жоба бойынша жеке-жеке әлеуетті Жобаларды талдау кезеңінде есептеледі. Даму индексі Холдинг және еншілес ұйымдар Жобасын қайта қаржыландыру және/немесе қайта құру кезінде есептелмейді.

39. Қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдаған кезде Холдинг және еншілес ұйым үшін аса артықшылықта даму индексінің жоғары дәрежесі бар Жобалар, ал ең аз артықшылығы – даму индексінің төмен дәрежесі бар Жобалар болып табылады.

40. Даму индексінің аса жоғары дәрежесі бар жобалар келесілерде даму индексінің ең аз дәрежесі бар жобалармен салыстырғанда құқығы бар:

- Алынатын қаржылық қолдаудың аса төмен бағасына (с.і. мемлекеттік қорландыру көздері есебінен);
- Қаржылық қолдаудың аса жоғары көлемі (с.і. мемлекеттік қорландыру көздері есебінен);
- Басқа да басым жағдайлар.

41. Даму индексінің аса төмен дәрежесі бар жобаларда мемлекеттік қорландыру көздері есебінен қаржылық қолдау алуға құқығы жоқ (қаржыландыруды ұсынбайтын қаржылық құралдардың – сақтандыру және кепіл беру сияқты түрлерінен басқа).

7 бөлім. Қаржылық құралдардың баға түзудің негізгі принциптері

42. Қаржылық құралдардың құны 2-бөлімде сипатталған тәсілдер негізінде әрбір Жоба үшін жеке –жеке қаржылық құралдың әрбір түріне қатысты анықталады. Егер қаржылық қолдау мемлекеттік қорландыру көздері есебінен ұсынылса, онда Холдинг және еншілес ұйымдар, қаржылдық құралдардың ақтық құны қаржылық құралдарды жергілікті коммерциялық қаржылық институттардың ұқсас сипаттамаларымен ұсынудың орташа құнынан аспайтындай етуге талпынуы тиіс.

43. Холдингтің және еншілес ұйымдардың қаржыландырудың басқа талаптарын және мөлшерлемелерін есептеу әдістемесі, с.і. құрал параметрлерінің шектік мәні (несиелеу мөлшерлемесі, капитал құны, маржа және т.б.) Холдингтің және еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес анықталуы мүмкін.

44. Құнды түзу процесінде Холдинг және еншілес ұйымдар келесі принциптерді басшылыққа алады:

- қаржылық тиімділік;
- Холдинг Стратегиясының Мемлекеттік даму бағдарламаларына және Даму индексінің дәрежесін білдіретін Холдинг және еншілес ұйымдардың инвестициялық қызметі мақсаттарына сәйкес келуінің

аса жоғары дәрежесі болатын Жобалардың басым талаптарын ұсыну.

45. Холдинг және еншілес ұйымдар құнды түзу процесінде келесі талаптарды орындау кезінде қаржылық тиімділік Принциптерін бұзуы мүмкін:

- осы Жобада даму Индексінің жоғары дәрежесі болады;

  ЖӘНЕ

- осы Жобаға қаржылық қолдау ұсынуды есепке алумен Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржылық тиімділік принциптеріне сәйкес келуді ұсынады;

  НЕМЕСЕ

- осы Жоба Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасы бойынша және/немесе Қазақстан Республикасы Үкіметінің тапсырмасы/қаулысы бойынша бастама/жолдау аясында, с.і. Мемлекеттік даму бағдарламасы аясында іске асырылады.

46. Даму индексінің қаржылық құралдың құнына әсері мемлекеттік қорландыру көзінің үлесін белгілеу арқылы қорландыру құны арқылы анықталады (үлестік/қарыздық қаржыландыру үшін).

47. Қорландыру құны қаржылық құралдардың құнын анықтау мақсаты үшін 2-қосымшада сипатталған әдістемеге сәйкес Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттары негізінде есептеледі.

48. Қаржылық құралдардың құны еншілес ұйымдармен өздігінен анықталады: бір еншілес ұйымға кез-келген қаржылық құралды ұсыну Жобалар қаупінің деңгейін өзгертуге қатысты жағдайлардан басқа, басқа еншілес ұйымдардың қаржылық құралдарының құнын төмендету үшін фактор болып табылады.

2 ТАРАУ. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУҒА ҚАТЫСТЫ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

8 бөлім. Қарыздық қаржыландыру

49. **Қарыздық қаржыландырудың негізгі принциптері**

1) Холдинг және еншілес ұйымдар мақсатты пайдалану, төлеу, тезділік, қайтарымдылық және қамтамасыз етудің жеке жағдайларында қарыздық қаржыландыруды жүзеге асырады.

2) Талаптар, с.і. қарыздық қаржыландыруды ұсыну құны мен көлемі бойынша шектік мәндер, мерзімдер, сондай-ақ, қарыздық қаржыландыруды ұсыну тәртібі, соның ішінде, Жобаға/қаржылық қолдауды алушыға қойылатын талаптар, қамтамасыз ету, кепілдік тапсырма және талаптар Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен белгіленеді (егер қолданылса).

3) Қарыздық қаржыландыру механизмдері және қарыздық қаржыландыруды ұсыну және тоқтату үшін тараптардың өзара әрекет ету тәртібі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен анықталады.

4) Холдинг және еншілес ұйымдар, егер осындай қайта қаржыландыру Даму индексінің жоғары деңгейімен Жобаны іске асырудың міндетті талабы болып табылған жағдайда ғана үшінші тараптар алдында қаржылық қолдауды алушының міндеттерін қайта қаржыландыруды ұсынуы мүмкін.

50. **Қарыздық қаржыландырудың негізгі құралдары**

1) Қарыздық қаржыландыруды ұсыну аясында Холдинг және еншілес ұйымдар келесі құралдарды қолданады:

– Инвестициялық несиелеу;

– Жобалық қаржыландыру;

– Айналым капиталын несиелеу;

– Қаржылық лизинг;

– Саудалық қаржыландыру;

– Экспорт алды қаржыландыру;

– Банк аралық несиелеу;

– Екінші дәрежелі банктерде/даму банктерінде/микроқаржы ұйымдарында/лизинг компанияларында/несие беру серіктестіктерінде/басқа да заңды адамдарда қаражатты шартты орналастыру (және басқа да ұйымдарда);

– Синдициялық қарыз алу;

– Дәрежеленген несиелеу;

– Мезониндік қаржыландыру;

– Қарыздық құралдарды (облигацияларды) сатып алу;

2) Холдинг және еншілес ұйымдар осы Саясаттың 50-тармағы 1-тармақшасында келтірілген құралдардан ерекшеленетін құралдарды қолдануы мүмкін (с.і. ислам қаржыландыру құралдары) осы құралдарды Холдинг және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес бекіту кезінде және Холдингте немесе еншілес ұйымдарда қажетті лицензиялардың/рұқсаттамалардың және басқа да ұқсас құжаттардың болуы кезінде.

51. Қарыздық қаржыландыру құралдарының баға түзу ерекшеліктері

1) Қарыздық қаржыландыру құралдарының құны келесі көрсеткіштердің сомасы ретінде Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес есептеледі:

– қорландыру құны;

– қауіп-сыйақы;

– операциялық шығындарды өтеу;

– маржа.

2) Қорландыру құны 2-қосымшада сипатталған әдістемеге сәйкес есептеледі.

3) Қауіп-сыйақы көлемі Жоба үшін жеке-жеке Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес есептеледі.

4) Операциялық шығындарды өтеу көлемі Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес Жобаға негізделетін қаржылық қолдауды ұсынатын Холдинг немесе еншілес ұйымдардың операциялық шығындардың көлемі ретінде есептеледі.

5) Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржылық тиімділік принциптері сақталған жағдайда қарыздық қаржыландыру құралдарының құнына маржаны қосудан бас тартуы мүмкін. Маржаны қарыздық қаржыландыру құралдарының құнына кіргізкен кезде Холдинг және еншілес ұйымдар ішкі құжаттарға сәйкес даму индексінің дәрежесіне байлаумен олардың қаржылық құралдарды пайдалану бойынша маржа мәндерінің мүмкін интервалдарын белгілейді. Маржа мәндерінің интервалдары даму индексінің жоғары дәрежесі бар жобалар үшін маржаның мәндері теріс маржа қосуы мүмкін.

9 бөлім. Қарыздық қаржыландыру

52. Қарыздық қаржыландырудың негізгі принциптері

1) Холдинг және еншілес ұйымдар инвестицияларды қайтарудың күтілетін мерзімі, шығыс опциялары және күтілетін табыстылық кіретін шығыстың ашық стратегиясы болған кезде қарыздық қаржыландыруды жүзеге асырады.

2) Талаптар, с.і. инвестициялардың минималды мүмкін көлемі, инвестициялар табыстылығының мақсатты көрсеткіші, Жобаны басқаруға қатысудың мүмкін талаптары, сондай-ақ, қарыздық қаржыландыруды ұсыну тәртібі, соның ішінде, қаржылық қолдау Жобасына/объектісіне және оның қатысушыларына қойылатын талаптар Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен белгіленеді (егер қолданылса).

3) Қарыздық қаржыландыруды жүзеге асыру кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар акциялардың бақылау пакетін және Жоба капиталында қатысу үлесін сатып алуға тырмыспайды. Сонымен қатар, акциялардың бақылау пакеті немесе қатысу үлесі Холдингпен/еншілес ұйыммен, с.і. мезониндік қаржыландыру немесе қайта құру

нәтижесінде сатып алынуы мүмкін. Осы принцип кэптивтік қорларға таратылмайды.

4) Қаржылық қолдауды ұжымдық инвестициялар құралдары арқылы ұсынған кезде, Холдинг және еншілес ұйымдар инвестициялық келісімдерді жасаған кезде инвестиция объектісі болып табылатын компания немесе қордың басқару командасын ауыстыруға өз құқықтарын, сондай-ақ, мүдделілікпен мәмілелер бойынша дауыс беру құқығын бекітуге тырысады.

5) Қарыздық қаржыландыру механизмі және тараптардың қарыздық қаржыландыруды ұсыну және тоқтату үшін өзара әрекет ету тәртібі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

53. Қарыздық қаржыландырудың негізгі құралдары

1) Қарыздық қаржыландыруды ұсыну аясында Холдинг және еншілес ұйымдар келесі құралдарды қолданады:

   – Жобалардың капиталына тура кіру, соның ішінде, венчурлық, с.і. арнайы мақсаттағы компаниялар арқылы;

   – Тура инвестициялар қорларына және венчурлық қорларға қатысу.

2) Холдинг және еншілес ұйымдар осы Саясаттың 53-тармағының 1-тармақшасында келтірілген құралдардан ерекшеленетін құралдарды қолдануы мүмкін (с.і. ислам қаржыландыру құралдары) осы құралдармен Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес бекіткен және Холдингте және/немесе еншілес ұйымдарда қажетті лицензиялардың/рұқсаттамалардың және басқа да ұқсас құжаттар болған кезде.

54. **Қаржылық қаржыландыру құралдарының құнын түзу ерекшеліктері**

1) Қаржылық қаржыландыруды Жобаға ұсыну туралы шешім Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың инвестициялар табыстылығының мақсатты көрсеткіштерімен Жобаның күтілетін табыстылығын салыстыру негізінде қабылданады: оң шешім, егер Жобаның есептік күтілетін

табыстылығы Холдингтің немесе тиісті еншілес ұйымның инвестиция табыстылығының мақсатты көрсеткішінен көп немесе тең болған жағдайда қабылданады.

2) Холдинг инвестициялары табыстылығының мақсатты көрсеткіші келесі көрсеткіштердің сомасы ретінде ішкі құжаттарға сәйкес есептеледі:

– қорландыру құны;

– операциялық шығындардың өтемақысы;

– қауіп-тәбетті есепке алумен маржа.

3) Қорландыру қоры 2-қосымшада сипатталған әдістемеге сәйкес есептеледі.

4) Операциялық шығындар өтемақысының көлемі Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес Жобаға негізделген қаржылық қолдауды ұсынатын Холдингтің немесе еншілес ұйымның операциялық шығындарының көлемі ретінде есептеледі.

5) Қауіп-тәбетті есепке алумен маржа Жоба үшін жеке-жеке есептеледі. Ұжымдық инвестициялардың құралдары үшін Холдинг немесе еншілес ұйым Холдингтің немесе еншілес ұйымның инвестициялар табыстылығының бірыңғай мақсатты көрсеткішін анықтай алады.

6) Жобаның есептік күтілетін табыстылығы Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес табыстылықтың ішкі нормаларын бағалауға стандартты тәсілдердің негізінде есептеледі.

7) Тура инвестициялардың қорлары үшін инвестициялар табыстылығының мақсатты көрсеткіштері еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес белгіленеді.

10 бөлім. Сақтандыру

55. **Сақтандырудың негізгі принциптері**

1) Сақтандыру қызметтері ақылы талапта ұсынылады.

2) Талаптар, с.і. ұсынылатын сақтандыру қызметтердің құны және көлемі, мерзімі, сақтандыру өтеулерінің лимиттері бойынша шектік мәндер, сондай-ақ, сақтандыру қызметтерін ұсыну тәртібі, соның ішінде, Жобаға/сақтандыру нысанына

талаптар, Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен белгіленеді (егер қолданылса).

3) Сақтандыру қызметтерді ұсыну және тоқтату үшін тараптардың өзара әрекет ету тәртібі мен сақтандыру механизмі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

56. **Сақтандырудың негізгі құралдары**

1) Сақтандыру қызметтерін ұсыну аясында келесі құралдар қолданылады:

– Халықаралық факторингті сақтандыру;

– Экспорттық несиелерді сақтандыру;

– Құжаттамалық аккредитивтерді сақтандыру;

– Экспорттаушының банктік кепілдерін сақтандыру;

– Аванстық төлемдерді сақтандыру;

– Қарыздарды сақтандыру;

– Қаржылық лизингті сақтандыру;

– Облигациялар бойынша экспорттаушының жауапкершігілін сақтандыру;

– Экспорттаушының валюталық қауіптерін сақтандыру.

2) Сақтандыру қызметтерін ұсыну кезінде Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес осы құралдарды бекіткен кезде және Холдингте немесе еншілес ұйымдарда қажетті лицензиялар/рұқсаттамлаар және басқа да ұқсас құжаттар болған кезде осы Саясаттың 56-тармағы 1-тармақшасында келтірілген құралдардан ерекшеленетін құралдар қолданылуы мүмкін.

57. **Сақтандыру құралдарының құнын белгілеу ерекшеліктері**

1) Сақтандыру құралдарының құны (сақтандыру сыйақылары) келесі көрсеткіштер сомасы ретінде ішкі құжаттарға сәйкес есептеледі:

– қауіп-сыйақы;

– операциялық шығындардың өтемақысы;

– маржа.

2) Қауіп-сыйақысының көлемі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

3) Операциялық шығындар өтемақысының көлемі Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес Жобаға негізделген қаржылық қолдауды ұсынатын Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың операциялық шығындарының көлемі ретінде есептеледі.

4) Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржылық тиімділік принциптерін сақтау кезінде сақтандыру құралының құнына маржаны қосудан бас тартуға болады. Маржаны сақтандыру құралдарының құнына кіргізген кезде, Холдинг және еншілес ұйымдар Даму индексінің дәрежесіне байлаумен олармен қаржылық құралдарды қолдау бойынша маржа мәндерінің мүмкін интервалдарының ішкі құжаттарға сәйкес белгілейді. Сонымен қатар, Даму индексінің жоғары дәрежесі бар Жобалар үшін маржа мәндерінің интервалдарына теріс маржа кіруі де мүмкін.

11 бөлім. Кепіл беру

58. **Кепіл берудің негізгі принциптері**

1) Холдинг және еншілес ұйымдар ақы төлеу талабында кепілдіктерді ұсынуды жүзеге асырады.

2) Талаптар, с.і. кепілдіктерді ұсыну құны және көлемі, мерзімі, кепілдіктерді ұсыну лимиттері бойынша шектік мәндер, сондай-ақ, кепілдіктерді ұсыну тәртібі, соның ішінде, Жобаға/сақтандыру нысанына талаптар, Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен белгіленеді (егер қолданылса).

3) Кепіл беруді ұсыну және тоқтату үшін тараптардың өзара әрекет ету тәртібі мен кепіл беру механизмі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

4) Халықаралық қаржы ұйымдарымен ортақ іске асырылатын жобаларға, кепілдікті ұсыну олармен жасалған жазбаша келісіммен анықталатын талаптарда жүзеге асырылуы мүмкін.

59. **Кепіл берудің негізгі құралдары**

1) Кепілдікті ұсыну аясында Холдинг және еншілес ұйымдар келесі құралдарды қолданады:

– Несиелерге кепіл беру;

– Тұрғын үй құрылысын аяқтауға кепіл беру;

– Корпоративтік облигацияларға кепіл беру;

– Лизингтік мәмілелерге кепіл беру.

2) Холдинг және еншілес ұйымдар Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес осы құралдарды бекіткен кезде және Холдингте немесе еншілес ұйымдарда қажетті лицензиялар/рұқсаттамлаар және басқа да ұқсас құжаттар болған кезде осы Саясаттың 59-тармағы 1-тармақшасында келтірілген құралдардан ерекшеленетін құралдар қолданылуы мүмкін.

60. **Кепіл беру құралдарының құнын түзу ерекшеліктері**

1) Кепіл беру құралдарының құны келесі көрсеткіштердің сомасы ретінде ішкі құжаттарға сәйкес есептеледі:

– Қауіп-сыйақы;

– Операциялық шығындардың өтемақысы;

– Маржа.

2) Қауіп-сыйақының көлемі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен анықталады.

3) Операциялық шығындардың өтемасының көлемі Холдингтің немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес Жобаға негізделген қаржылық қолдауды ұсынатын Холдингтің немесе еншілес ұйымның операциялық шығындарының көлемі ретінде есептеледі.

4) Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржылық тиімділік принциптерін сақтау талабы кезінде кепіл беру құралдарының құнына маржаны қосудан бас тартуы

мүмкін.Маржаны кепіл беру құралдарының құнына қосқан кезде, Холдинг және еншілес ұйымдар Даму индексінің дәрежесіне байлаумен олармен қаржылық құралдарды қолдау бойынша маржа мәндерінің мүмкін интервалдарының ішкі құжаттарға сәйкес белгілейді. Сонымен қатар, Даму индексінің жоғары дәрежесі бар Жобалар үшін маржа мәндерінің интервалдарына теріс маржа кіруі де мүмкін.

12 бөлім. Субсидиялау

61. **Субсидиялаудың негізгі принциптері**

1) Холдинг және еншілес ұйымдар қаржылық қолдауды алушыға ақысыз және әлеуметтік-экономикалық тиімділігі талаптарында қаржыландыруды ұсыну арқылы субсидиялауды жүзеге асырады.

2) Талаптар, с.і. субсидиялауды ұсыну құны және көлемі, мерзімі, субсидиялауды ұсыну лимиттері бойынша шектік мәндер, сондай-ақ, субсидиялауды ұсыну тәртібі, соның ішінде, Жобаға/сақтандыру нысанына талаптар, Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен белгіленеді (егер қолданылса).

3) Субсидиялауды ұсыну және тоқтату үшін тараптардың өзара әрекет ету тәртібі мен субсидиялау механизмі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

4) Халықаралық қаржы ұйымдарымен ортақ іске асырылатын жобаларға, субсидиялауды ұсыну олармен жасалған жазбаша келісіммен анықталатын талаптарда жүзеге асырылуы мүмкін.

62. **Субсидиялаудың негізгі құралдары**

1) Субсидиялауды ұсыну аясында Холдинг және еншілес ұйымдар келесі құралдарды қолданады:

   – Несиелер бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау;

– Облигациялар бойынша купондық сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау;

– Қаржылық лизингтердің шарттары бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау;

– Бизнес-инкубаторлар шығындарын субсидиялау.

2) Холдинг және еншілес ұйымдар Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес осы құралдарды бекіткен кезде және Холдингте немесе еншілес ұйымдарда қажетті лицензиялар/рұқсаттамлаар және басқа да ұқсас құжаттар болған кезде осы Саясаттың 62-тармағы 1-тармақшасында келтірілген құралдардан ерекшеленетін құралдар қолданылуы мүмкін (с.і. исламдық қаржыландыру құралдары).

13 бөлім. Инновациялық гранттарды ұсыну

63. **Инновациялық гранттарды ұсынудың негізгі принциптері**

1) Холдинг және еншілес ұйымдар алдыңғы технологияларды және/немесе инновацияларды енгізген кезде тегін негізде Жобаларға инновациялық гранттарды ұсынады.

2) Инновациялық гранттарды ұсынуда мақсатты сипаты бар және конкурстық негізде жүзеге асырылады.

3) Талаптар, с.і. инновациялық гранттарды ұсыну көлемі мен мерзімі бойынша шектік мәндер Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен, с.і. тиісті мемлекеттік органдарымен бекітілген инновациялық гранттарды ұсыну Қағидаларымен, сондай-ақ, Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың тиісті ішкі құжаттарымен белгіленеді (егер қолданылса).

4) Инновациялық гранттарды ұсыну тәртібі мен механизмі Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

64. **Инновациялық гранттарды ұсынудың негізгі құралдары**

1) Инновациялық гранттарды ұсыну аясында Холдинг және еншілес ұйымдар келесі құралдарды қолданады:

– Технологияларды коммерциализациялауға гранттар;

- Қолданыстағы кәсіпорындардың технологиялық дамуына гранттар;
- Салаларды технологиялық дамуына гранттар.

2) Холдинг және еншілес ұйымдар Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес осы құралдарды бекіткен кезде және Холдингте немесе еншілес ұйымдарда қажетті лицензиялар/рұқсаттамлаар және басқа да ұқсас құжаттар болған кезде осы Саясаттың 64-тармағы 1-тармақшасында келтірілген құралдардан ерекшеленетін құралдар қолданылуы мүмкін.

3 ТАРАУ. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰСЫНУ ПРОЦЕСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

14 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсыну аясында Холдингтің және еншілес ұйымның өзара әрекет етуінің негізгі принципі

65. Қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі кезеңдерінде Холдинг және/немесе еншілес ұйымдар арасында өзара әрекет ету синергиясын жоғарлату мақсатында ашықтық принциптері негізінде жүзеге асырылады (ақпараттық ашықтылығы және қолжетімділігі).

66. Еншілес ұйымдар Холдингке ұсынылады:

- Әлеуетті және қолданыстағы Жобалар туралы ақпарат (Холдингпен ұсынылатын есептілік нысанының негізінде және тұрақты негізде);
- Қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі кезеңдерін іске асыру туралы (осы Саясаттың 73-тармағына сәйкес), с.і. Жобаны талдау нәтижелері туралы ақпарат (Холдингтің сұранысы бойынша);
- Мониторинг және мониторингтен кейінгі кезеңде Жобалар бойынша Даму индексі дәрежесінің өзекті мәндері туралы ақпарат (тұрақты негізде).

67. Холдинг, оларды жоғарлату кезінде еншілес ұйымдар әлеуетті Жобалар туралы ақпаратты ұсынуы тиіс, Жобамен сұратылған қаржылық қолдаудың максималды көлемі түрінде лимитті белгілейді.

68. Қаржылық қолдау бойынша қызметті жоспарлау аясында, Холдинг әлеуетті және қолданыстағы Жобалар туралы шоғырланған ақпаратқа, сондай-ақ, қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі кезеңдерін іске асыру туралы ақпаратқа талдау жүргізуге болады.

69. Осы Саясаттың 68-тармағымен қарастырылған талдау нәтижелері бойынша, Холдинг қаржылық қолдаудың негізгі бағыттарының артықшылықтары бойынша ұсыныстарды беруі мүмкін (с.і. мақсатты клиенттік сегменттерге, құралдарға, салаларға, Холдингтің стратегиялық стратегиялық пайдалы әрекет коэффициентін орындауға, Даму индексінің дәрежесіне

қатысты), сондай-ақ, еншілес ұйымдардың және Холдингтің жалпы дамудың жылсайынғы жоспарларын әзірлеу және бекіту кезінде осы ұсыныстарды пайдалануы мүмкін.

70. Еншілес ұйым қаржылық қолдауды ұсынуға ортақ қатысуы мүмкін. Сонымен қатар, қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім еншілес ұйымдармен бір-біріне қарамастан қабылданады.

71. Қаржылық қолдауды ұсыну аясында еншілес ұйым, осы еншілес ұйыммен қамтамасыз етілген әлеуетті қауіптің көлемі қаржылық қолдауды ұсынған еншілес ұйымда қалған әлеуетті қауіптің қамтамасыз етілмеген көлемінен аспаған жағдайда, Холдингтің басқа да еншілес ұйымдары алдында қаржылық қолдауды алушының міндеттемелерін орындауды қамтамасыз етуі мүмкін.

72. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес анықталатын микро, кіші және орта кәсіпкерліктің субъектілері үшін қаржылық қолдаудың қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін, Холдинг және еншілес ұйымдар басқа да еншілес ұйымдардың инфрақұрылымдарын пайдалануы, с.і. кеңінен өңірлік желісімен еншілес ұйымдардың қатысуының басқа нүктелері мен филиалдар, өкілдіктер негізінде өңірлерде болуының өз нүктелерін құруы мүмкін.

15 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсынудың негізгі кезеңдері

73. Осы Саясатпен қаржылық қолдауды ұсынудың келесі міндетті кезеңдер қарастырылады:

- әлеуетті Жобалардың тізімін іздеу және қалыптастыру;
- әлеуетті жобаларды талдау;
- қаржылық қолдауды ұсыну туралы және оны ұсыну туралы шешімді қабылдау;
- мониторинг.

74. Холдинг және еншілес ұйымдар талпынауы тиіс, бірақ қаржылық қолдауды ұсынуды аяқтаудан кейін екі жыл өткеннен кейін бір рет Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес Жобаға мониторингтан кейін өткізуге міндетті емес.

75. Қаржылық қолдауды ұсынудың міндетті кезеңдері аясында детальдық процестер, олар бойынша қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерімен реттелетін қаржылық құралдардан басқа, Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен реттеледі.

16 бөлім. Әлеуетті Жобалардың тізімін іздеу және қалыптастыру

76. Еншілес ұйымдар осы Саясаттың 1-бөлімында қарастырылған қаржылық қолдаудың негізгі бағыттарына сәйкес әлеуетті Жобалардың тізбесін іздеуді және қалыптастыруды жүзеге асырады.

77. Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың арасында өзара әрекет ету кезінде синергияны жоғарлату, сондай-ақ, әлеуетті жағымсыз әсерлерді төмендету және алдын алу мақсатында, Холдинг өзіне «бір терезе» функциясын, с.і. келесілер есебінен алуы мүмкін:

    - жобалар бойынша өтінімдердің шоғырланған тәсілдерін ұйымдастыру;
    - қаржылық қолдау құрылымын еншілес ұйымдармен бірге анықтау;
    - Жобалардың құны мен мүдделері көзқарасынан қаржылық қолдаудың оңтайлы құрылымын қаржылық қолдауды алушыға ұсынуды қамтамасыз ету.

    Сол кезде талдауды өткізу және қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау функциясы қаржылық қолдауды ұсынатын еншілес ұйымға немесе егер қаржылық қолдау тікелей Холдингпен ұсынылатын Холдингке тіркеледі.

17 бөлім. Әлеуетті Жобаларды талдау

78. Жобаларды талдау қаржылық қолдауды ұсыну туралы өлшенген шешімді қабылдау үшін негіздерді қалыптастыру мақсатымен өткізіледі.

79. Жобаларды талдау Холдингтің немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес әрбір әлеуетті Жобалар үшін Холдингпен немесе еншілес ұйымдармен өткізіледі.

80. Жобаларды талдауға кіреді (бірақ шектелмейді):

- осы Саясаттың 1-бөлімында қарастырылған қаржылық қолдауды ұсыну нысандарына, негізгі принциптеріне, негізгі бағыттарына Жобаның сәйкес келу пәніне талдау;
- қаржылық қолдаудың тиісті құралдарын ұсынудың негізгі принциптеріне сәйкес қаржылық-экономикалық және техникалық-технологиялық көрсеткіштерін бағалау. Қаржылық-экономикалық және техникалық-технологиялық көрсеткіштерді бағалау әдістемесі Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен анықталады;
- Жобалардың әлеуетті қауіптерін (с.і. салалық талдау негізінде, Жобаның өмірлік циклі дәрежесін есепке алумен (егер қолданылса), күрделі Жобаларды және басқа да параметрлерді жүзеге асыруда Жобалардың негізгі басшыларының тәжірибесін) қаржылық қолдаудың тиісті құралдарын ұсынудың негізгі принциптеріне сәйкес бағалау. Қаржылық-экономикалық және техникалық-технологиялық қауіптерді бағалау әдістемесі Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттармен анықталады.
- Даму индексінің дәрежесін есептеу.

81. Жобаларға талдау өткізу түзетуін қамтамасыз ету одан әрі шешімдерді қабылдау объектілігі мақсатында, Холдинг және еншілес ұйымдар тартылады:

- Қаржылық-экономикалық талдауды өткізуге бірыңғай әдістемелік тәсілдерді (әр түрлі көрсеткіштерді есептеу тәсілдері, сыртқы параметрлердің мәндеріне қатысты алғы шарттарға сценарийлік тәсілдері) с.і. Холдингтің және еншілес ұйымдардың ішкі құжаттары негізінде қолдану;
- Жобаларды іске асырудың техникалық-технологиялық көрсеткіштерді бағалауға жалпы қабылданған тәсілдерді, с.і. Холдингтің және еншілес ұйымдардың ішкі құжаттары негізінде басшылыққа алады;

- Бірыңғай кіріс сыртқы параметрлерін пайдалану (бірыңғай сыртқы алғы шарттары, макроэкономикалық және салалық сценарийлер, с.і. Қазақстан Республикасы Үкіметімен мақұлданған әлеуметтік-экономикалық дамудың өзекті болжамдары негізінде);
- Жобаларды іске асыратын қатысушылардың тәжірибесі мен қабілеттілігін есепке алу, Жобаны іске асырудың жоғары сапасын қамтамасыз ету.

18 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау және оны ұсыну

82. Қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген талаптарға сәйкес қолданыстағы ішкі құжаттар негізінде Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың уәкілетті органдармен қабылданады.
83. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасына және еншілес ұйымдардың құрылтайшы құжаттарына сәйкес қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім Холдингтің уәкілетті органымен қабылданған жағдайда, Жоба еншілес ұйымның тиісті уәкілетті органдарымен міндетті алдын ала мақұлдауға жатады.

19 бөлім. Мониторинг

84. Мониторинг қолданыстағы Жобаларды іске асыруды бақылау, сондай-ақ, қауіптерді төмендету және алдын алу мақсатымен өткізіледі.
85. Мониторинг еншілес ұйымдармен еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес тұрақты негізде өткізіледі.
86. Мониторингқа кіреді (бірақ шектелмейді):
    - Жобаның аралық нәтижелерін жоспарлық қаржылық-экономикалық көрсеткіштерге, сондай-ақ, Жоба қаупін бағалауға сәйкес келуге талдау. Қаржылық-экономикалық көрсеткіштерді талдау, сондай-ақ, қауіптерді бағалау әдістемесі Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен анықталады;
    - Жобалар бойынша Даму индексі дәрежесінің мәнін өзектеу;

– Түзетуші шараларды қабылдау бойынша ұсыныстарды әзірлеу (қажет болған кезде).

87. Егер мониторинг аясында өткізілген Даму индексі дәрежесінің мәнін өзектеу нәтижесінде, Даму индексі төмендеген жағдайда, бұл өздігінен қаржылық қолдауды ұсыну құнын қайта қарастыру қажеттілігіне әкелмейді.

20 бөлім. Мониторингтан кейінгі кезең

88. Мониторингтан кейінгі кезең Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуына және Холдингтің және еншілес ұйымның Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына одан әрі күшейту мақсатымен қаржылық қолдауды ұсынуға тәсілдерді жетілдіру бойынша ұсыныстарды әзірлеу мақсатымен өткізіледі.

89. Мониторингтан кейінгі кезең аясында Холдинг және еншілес ұйымдар Жобалар бойынша Даму индексі дәрежесінің мәнін өзектеу өткізіледі.

90. Мониторингтан кейінгі кезең қаржылық қолдаудың жанама құралдары бойынша жүзеге асырылмайды.

1 ҚОСЫМША. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУ ПРИНЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ СЕРІКТЕСТЕРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТ ЕТУ

1 ТАРАУ. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰСЫНУ ПРОЦЕСІ ҚАТЫСУШЫЛАРДЫ БАҒАЛАУ ПРИНЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ

1 бөлім. Жалпы ережелер

1. **Осы Ережелердің мақсаты**

   1) Осы Ережелер, олармен Холдинг және/немесе еншілес ұйымдар Жобаны қаржылық қолдауды ұсыну процесінде өзара әрекет ететін тараптарды бағалаудың негізгі тәсілдерін, принциптерін және тәртібін белгілейді (одан әрі – Қатысушылар немесе қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушылары);

   2) Қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушыларын бағалау мақсаты Холдингпен және/немесе еншілес ұйыммен Холдинг және еншілес ұйымның мақсаттары мен стратегияларына сәйкес келетін шешімдерді қабылдау дұрыстығын қамтамасыз ету болып табылады.

2. **Қатысушыларды бағалаудың негізгі бағыттары**

   1) Холдинг және еншілес ұйымдар келесі бағыттар бойынша қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушыларға баға өткізу:

      – «Өз клиентіңді біл» рәсімі аясында қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушысын сәйкестендіру (бұдан әрі - KYC рәсімдері);

      – Ұқсас жобаларды іске асыру бойынша қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қатысушысының тәжірибесін талдау;

      – Қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қатысушыларының мүдделігін бағалау;

      – Осы Саясаттың 3-бөлімында және/немесе Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарында ұсынылған басқа да факторлар мен сипаттамаларға талдау.

3. **Оларға қатысты бағалау өткізілетін қатысушылар**

1) Осы Қосымша аясында, оларға қатысты баға өткізілетін қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушылары болып табылады:

   – Жоба/қаржылық қолдауды Алушы;

   – Жобаның/ қаржылық қолдауды Алушының пайда алушылары және бенефициарлық иелері;

   – Жобаны іске асыруды бақылайтын қаржылық қолдауды алушының басшылары және негізгі қызметкерлері (қажетті тәжірибені талдауға қатысты, тәжірибе Жобаны іске асыру нәтижелерін анықтайтын негізгі факторлары болып табылған жағдайда);

   – Инвестициялық қорлардың және тура инвестициялар қорларының басқарушы компаниялары (ұжымдық инвестициялар құралдарын қолданған кезде);

   – Қаржылық қолдауды ұсынатын қосалқы инвесторлар;

   – Олармен Холдинг және/немесе еншілес ұйым Жобаны іске асыру аясында өзара әрекет ететін негізгі контрагенттері (консалтинг компаниялар, бағалау компаниялар, заңды ұйымдар, сыртқы аудиторлар және т.б.);

   – Олармен қаржылық қолдауды Алушы Жобаны іске асыру аясында өзара әрекет ететін негізгі контрагенттер (жеткізушілер, клиенттер және т.б.).

4. **Бағалау кезеңдері**

3) Қатысушыларды бағалау қаржылық қолдауды ұсынудың келесі кезеңдерінде өткізіледі:

   – Әлеуетті Жобаларды талдау;

   – Қолданыстағы Жобаларға мониторинг;

4) Бағалау процесіне кіреді:

   – Алдын ала кезеңі (деректерді алғашқы өңдеуді білдіреді, соның ішінде, сұратылатын құжаттар және ашық көздерден деректер);

- Кешендік кезең (ойдағыдай алдын ала кезеңнен өткен, сондай-ақ, негізгі Қатысушыларға сұхбат беруін Қатысушылардың детальды бағалауды білдіреді);
- Қосымша кезең (қосымша тексеру қажет болған кезде бағалау нәтижелеріне келісу қолданылады).

5. **Қатысушыларға бағалауды өткізуге жауапты тараптар**

   1) Қатысушыларды қаржылық қолдауды ұсыну процесін бағалау Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен анықталатын тиісті уәкілетті органдарымен өткізіледі.

6. **Бағалау нәтижелері бойынша Қатысушылармен одан әрі өзара әрекет етудің шектеулері**

   1) Бағалау нәтижелері Қатысушылармен одан әрі өзара әрекет ету туралы Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың шешіміне әсер етеді.

   2) Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржылық қолдау бойынша қызметті жүзеге асыру кезінде өзара әрекет етпейді:

      - Белгілі қаржылық институттармен, с.і. қызметті жүзеге асыруға тиісті лицензиялары жоқ қаржылық институттармен және олардың клиенттерімен/контрагенттерімен;
      - Оларға қатысты Холдингте және/немесе еншілес ұйымдарда, олар өз клиенттеріне/контрагенттеріне тиісті сәйкестендіру рәсімдерін өткізбейді және/немесе қаржылық мониторинг шараларын және қылмыстық және қаржылық терроризм арқылы алынған табыстарды заңдастыру (жымқыру) қарсы әрекет ету бойынша басқа да шараларды жүзеге асырмайтын сияқты растайтын деректер бар қаржылық институттармен;
      - Оларға қатысты Холдингте және/немесе еншілес ұйымдарда олардың қызметі мен операциялар терроризмді, сыбайлас жемқорлықты, салықтық және басқа да қылмыстарды қаржыландыру арқылы қылмыс жолымен алынған табыстарды заңдастырумен

(жымқыру) байланысты болатын растайтын деректері бар Қатысушылармен;

- Салықтарды төлеуден бас тарту немесе оларға қатысты Холдингте және/немесе еншілес ұйымда, оларды құру мақсатымен қарапайым шаруашылық қызметті және/немесе сенімсіз салық төлшеушіні жүргізу болып табылмайтын растайтын деректер бар екен деген мақсатпен ғана құрылған жалған кәсіпорындармен;
- Кез-келген ынтымақтасуға тыйым салынатын санкциялар тізбесінде болатын Қатысушылармен (OFAC SDN List, HM Treasury, EU Sanctions, UN Sanctions және басқалар). Егер Қатысушы қызметтің осы түрлері бойынша Холдингке және еншілес ұйымдарға қаржылық қолдауды ұсынудан қалыс қалатын қызметтің белгілі түрлеріне тыйымды қарастыралытн секторалды санкциялар тізімінде болған жағдайда;
- Ақшаны жымқырумен күресудің қаржылық шараларын әзірлеу тобының (ФАТФ) ұсыныстарын орындамайтын мемлекет (аймақ) тізбесіне кіретін мемлекеттің (аймақтың) қатысушы –резиденттерімен;
- Сәйкестендіру деректерін әдейі ұсынбайтын, соның ішінде, бенефициарлық жеке меншік иесі туралы деректерді және растайтын құжаттарды ұсынбайтын, сондай-ақ, Қатысушының тиісті сауалнамасын толтырудан бас тартатын немесе сауалнамада толық деректер бермейтін Қатысушылармен;
- Олар бойынша бенефициарлық жеке меншік иесі анықталмаған Қатысушылармен (егер қолданылса);
- Олар бойынша мәліметтерді және құжаттарды тексеру процесінде жалған мәліметтерді әдейі ұсыну фактісі анықталған Қатысушылармен.

2 бөлім. KYC рәсімдері

7. KYC рәсімдері құқыққа қарсы қызметте Холдингті және/немесе еншілес ұйымдарға тартуды алдын алу мақсатында олардың

қызметі мен жеке операциялардың сипаты, Қатысушылары туралы ақпаратты іздеу және кешенді талдау арқылы өткізіледі, с.і. қылмыстық жолмен, терроризмді қаржыландырудың, сыбайлас жемқорлықпен, салықтық және басқа да қылмыстармен байланысты Қатысушылар операцияларында өткізіледі.

8. Осы Қосымшалардың аясында KYC рәсімдері осы Қосымшаның 3-тармағында ұсынылған барлық Қатысушыларға қатысты өткізіледі.

9. KYC рәсімдері аясында өткізіледі:

   – Қатысушыларды сәйкестендіру, с.і. жеке адамдардың жеке басын белгілеу (бенефициарлық жеке меншік иесі, басшысы немесе басқа адамдар) (егер қолданылса), бизнестің және жеке шаруашылық операциялардың сипаты туралы ақпаратты талдау, жеке меншік құқығының ашықтығын талдау;

   – Қатысушысының іскерлік беделін талдау;

   – Қатысушылардың қылмыстық және қаржылық терроризм арқылы алынған табыстарды заңдастыру (жымқыру) қарсы әрекет ету талаптарына сәйкес келуін талдау;

   – Жобаларды іске асыру аясында да, сондай-ақ, Қатысушылардың жалпы қызметінде де, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарын сақтамауы белгілерінің болуына Қатысушыларды/Қатысушылар қызметін талдау (Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен анықталатын тәртіпте);

   – Қатысушының елдік, секторалды және/немесе жеке (жеке/заңды адамдарға қатысты) санкцияларға немесе Қатысушыларға қатысты басқа да шектеулер аясында тиесілігін анықтау;

   – Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес басқа да іс-шаралар.

10. KYC рәсімдері аясында талданады (егер қолданылса):

    3) Сыртқы көздерге негізделген ақпарат:

- Соңғы үш жылға тәуелсіз агенттіктердің рейтингтері;
- Ұлттық, халықаралық бірлестіктерге, кәсіби ассоциацияларға қатысу;
- Қатысушыға қатысты эмбарго, санкцияларды енгізу/қолдану туралы ақпарат (OFAC SDN List, HM Treasury, EU Sanctions, UN Sanctions немесе басқалар) немесе Қазақстан Республикасымен мақұлданған басқа да шектеулер;
- Онда осы Қосымшаның 11-тармағы 4-тармақшасына сәйкес мемлекеттер (аймақтар) тізбесіне Қатысушыны (жергілікті орны немесе тұратын орны) тіркеуді (инкорпорациясын) жүзеге асыратын мемлекетті (аймақты) жатқызу туралы ақпарат;
- Қаржылық есептіліктің сыртқы аудитін жүзеге асыратын компаниялардың іскерлік беделі;
- Олармен Қатысушы өзара әрекет ететін және ойдағыдай өтілген KYC рәсімдері туралы куәландыратын жақсы іскери беделімен шетел қаржылық ұйымдармен ерікті түрде құрылған ұсыныс хаттар;
- Құқыққорғау/қадағалау органдары тарапынан өткен/ағымдағы шағымдар туралы мәліметтер;
- Оларда Қатысушылар талап қоюшы/жауап беруші/үшінші адам ретінде шығатын өткен/ағымдағы талап арыздар туралы мәліметтер;
- Қадағалау органдары тарапынан өзара әрекет ету шаралары мен өткен/ағымдағы/әлеуетті қаржылық проблемалар туралы мәліметтер (с.і. қызметтің шектеулері);
- Соңғы үш жылда қайта ұйымдастыру, жеке меншік иесін ауыстыру (10%-дан жоғары), қызмет сипатындағы өзгерістер туралы деректер.

4) Ішкі көздерге негізделген ақпарат:

- Негізгі қызметі туралы мәліметтер (өнім түрлері, сату нарығы, тиісті нарықтағы үлесі);

– Ақшалай қаражат түсетін негізгі көздер, с.і. күтілетін;

– Соңғы аяқталатын қаржылық жылдың қаржылық нәтижесі;

– Ұйым өнімдерін алушылар және негізгі жеткізушілер, с.і. оффшорлық аймақта орналасқандар туралы мәліметтер;

– Құрылтайшы тарапынан өзара әрекет ету шаралары және ағымдағы/өткен/әлеуетті қаржылық проблемалар туралы мәліметтер.

11. KYC рәсімдер аясында ерекше көңілді, терроризмді, сыбайлас жемқорлықты, салықтық және басқа да қылмыстармен қаржыландыру арқылы қылмыстық жолмен алынған табыстарды заңдастырумен (жымқыру) қатысушы қызметінің байланысы туралы куәландыратын келесі жағымсыз факторлар болуына аса көңіл бөледі (егер қолданылса):

1) Қатысушылардың күдікті тәртібі:

– Қатысушымен қаржылық қолдауды ұсынудың қалыптасқан тәжірибесіне сәйкес сұратылатын мәліметтерді ұсынуда уәжделмеген бас тарту;

– Қатысушылармен деректерді қолданатын қарапайым тәжірибеден немесе қалыпты нарықтық тәжірибеден ерекшеленетін есептерді өткізу тәртібі бойынша стандартты емес немесе қалыпты күрделі нұсқаулықтардың болуы;

– Оларға Қатысушы беретін, сондай-ақ, Қатысушының жүзеге асырылатын операцияларға қатысты құпиялылық мәселелеріне қам жемдеу негізсіз асығыстық;

– Ақшалай қаражаттың қозғалысы бағытына қатысты, маңызды өзгерістердің өзара әрекет етудегі келісілген тәртібін Қатысушылармен енгізу;

– Қатысушымен, егер қаржылық қолдауды ұсынудың тәжірибесін өзгерткен жағдайда, Холдингпен және/немесе еншілес ұйымдармен тура (жеке) байланысқа қатысушысыз тапсырманы орындаса,

онда өкіл (делдал) арқылы операцияларды жүзеге асыру туралы тапсырманы беру;

- Қатысушыға уақыттың кішігірім кезеңі ішінде бір негіз бойынша бір немесе бірнеше контрагенттерге берілетін ақшалай қаражаттың сомасын бөлу;
- Қатысушылар қызметінің негізгі түрлері (құрылтайшы құжаттарға, лицензияларға, сертификаттарға, мемлекеттік және басқа да уәкілетті органдардың рұқсаттамаларына және т.б. сәйкес) және оны Холдингке және/немесе еншілес ұйымға берілетін қызметтер және/немесе Холдингке және/немесе еншілес ұйымдарға қаралатын қызметтер арасындағы көзге көрінетін байланыстардың жоқтығы;
- Қатысушының күмәнді беделі бар контрагенттермен немесе Қатысушының контрагенттерін белгілеу мүмкіндігімен өзара әрекет етуі;

2) Қатысушылар туралы ақпараттың немесе оларды жинау бойынша шектеулердің жоқтығы:

- Олардың шынайылығы күмән тудырмайтын және тексерілмейтін бенефициарлық жеке меншік иесі туралы мәліметтерді Қатысушыға (оның өкілдеріне) ұсыну, оның орнына олардың мекенжайлары мен телефондары бойынша Қатысушымен байланысты жүзеге асыру мүмкін болмауына тең;
- Оның қаржылық институттарымен қызмет көрсететін (немесе ерте қызмет ететін) Қатысушылары туралы ақпараттың жоқтығы;
- Қатысушыларымен құжаттар мен ақпаратты ұсынуда кедергі беретін мәліметтерді Қатысушылармен ұсынылатын тексеру күрделігі, тексеруге мүмкін емес немесе тексеру өте қымбат тұратын ақпаратты Қатысушымен ұсыну.

3) Қатысушының келесі топтарға тиесілігі туралы ақпарат:

- шетел танымал лауазымдық адамдар, олардың жақын туыстары және өкілдері;

- олардың қызметі қолма-қол ақшалардың қарқынды айналымымен байланысты жеке кәсіпкерлер;
- олардың қызметінің ерекше түрі қолма-қол шетел валютасымен айналым операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды адамдар;
    - олардың ерекше қызметі банкнотты, монеталарды және құндылықтарды инкассациялау болып табылатын ұйымдар (банкпен белгіленген қылмыстық және қаржылық терроризм арқылы алынған табыстарды заңдастыру (жымқыру) қарсы әрекет ету бойынша талаптарды сақтайтын банктерді еншілес ұйымдардан басқа);
    - микроқаржы ұйымдары (егер бұл Жобаны іске асыруда Қатысушының рөлімен анықталмаған жағдайда);
    - ломбардтар ретінде тіркелген заңды адамдар;
    - қолма қол ақшаларды тұтынушылардан қабылдауды жүзеге асыратын қызметтерді жеткізушілердің (қаржыдан басқа) агенттер (тексерушілер), соның ішінде, электрондық терминалдар арқылы;
    - ойын бизнесті ұйымдастырушылар, сондай-ақ, қызметті ұсынатын немесе Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде онлайн-казино қызметінен табыс алатын адамдар;
    - туристтік қызметтерді ұсынатын адамдар, сондай-ақ, қолма-қол ақшалардың қарқынды айналымен байланысты басқа да қызметтер;
- инвестициялық портфельмен басқаратын брокерлер-дилерлер;
- сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, «өмірді сақтандыру» саласы бойынша қызметті жүзеге асыратын сақтандыру брокерлері (банкпен белгіленген қылмыстық және қаржылық терроризм арқылы алынған табыстарды заңдастыру (жымқыру) қарсы әрекет ету

бойынша талаптарды сақтайтын банктің еншілес ұйымдарынан басқа, сондай-ақ, егер аталған қызметі Жобаны іске асыруда Қатысушылардың рөлін анықтамаған жағдайда);

- қаржылық лизинг бойынша қызметті ұсынатын адамдар (Банкпен белгіленген қылмыстық және қаржылық терроризм арқылы алынған табыстарды заңдастыру (жымқыру) қарсы әрекет ету бойынша талаптарды сақтайтын Банктің еншілес ұйымдардан басқа);
- несиелік серіктестер (егер бұл Жобаны іске асыруда Қатысушының рөлін анықтамаған жағдайда);
- сақтандыру агенттері ретінде қызметті жүзеге асыратын адамдар;
- жылжымайтын мүлікті сатып алу-сату бойынша делдалдық қызметті жүзеге асыратын адамдар;
- олардың қызметі қарумен, жарылғыш заттармен өндірумен және (немесе) саудалаумен байланысты адамдар;
- олардың қызметі асыл металдармен, асыл тастармен немесе олардан жасалған бұйымдардан өндірумен және (немесе) өңдеумен, сатумен-сатып алумен байланысты адамдар;
- коммерциялық емес ұйымдар, қорлардың, діни бірлестіктердің ұйымдастыру-құқықтық қорларында;

4) Оларда келесілер туралы куәландыратын Қатысушыларды тіркеуді (инкорпорацияларды) жүзеге асыратын шетел мемлекет (аймақ) туралы ақпарат:

- Осы шетел мемлекетіне (аймаққа) қатысты (OFAC SDN List, HM Treasury, EU Sanctions, UN Sanctions және басқалар) халықаралық санкциялар қолданылады;
- Мемлекеттер (аймақтар), қылмыстық және қаржылық терроризм арқылы алынған табыстарды заңдастыру (жымқыру) қарсы әрекет ету туралы Заң мақсаттары үшін оффшорлық аймақтар тізбесіне кіреді;

- Халықаралық ұйымдармен, с.і. халықаралық үкіметтік емес ұйымдармен, террористтік қызметті қаржыландыратын немесе қолдайтын мемлекеттерге (аймақтарға) жататын мемлекет (аймақ);
- Халықаралық ұйымдармен, с.і. халықаралық үкіметтік емес ұйымдармен, сыбайлас жемқорлықтың жоғары дәрежесімен мемлекеттерге (аймақтарға) және (немесе) басқа қылмыстық қызметпен жататын мемлекет (аймақ).

12. Қосымшаның 11-тармағында аталған жағымсыз факторларды анықтаған кезде, Холдинг және еншілес ұйымдар ішкі құжаттарға сәйкес бағалаудың қосымша кезеңдері аясында тексеріс өткізеді. Егер осындай қосымша тексерулер аясында, Қатысушы осы Қосымшаның 6-тармағына сәйкес Қатысушылармен одан әрі өзара әрекет етуде шектеуге түссе, Холдинг және/немесе еншілес ұйым осы Қатысушымен одан әрі өзара әрекет етуден бас тартуы тиіс екендігі анықталды. Басқа жағдайларда, Холдинг және/немесе еншілес ұйым осы Қатысушымен ішкі құжаттарға сәйкес осы Қатысушы бойынша мониторингті қосымша өткізген кезде ғана жалғастыра алады.

13. KYC рәсімдері аясында талдау мақсаттары үшін ішкі және сыртқы көздерден деректер қолданылады, соның ішінде (бірақ шектелмейді):
    - Жобаның бизнес-жоспары;
    - Жобаның қаржылық моделі;
    - Қатысушылардың жарғылық құжаттары, сондай-ақ, олардың контрагенттерімен келісімнің түпнұсқалары және жобалары;
    - «Интернет» желісінде халықаралық ұйымдар сайттарында, с.і. www.fatf-gafi.org, www.transparency.org, www.unodc.org сайттарында жарияланған тізімдер. «Интернет» желісінде халықаралық ұйымдар сайттарында мемлекеттер (аймақтар) тізімі болмаған жағдайда, Холдинг және/немесе еншілес ұйым кәсіби банктік бірлестіктермен ұсынылған осындай мемлекеттердің (аймақтардың) тізімін қолдануға құқылы;

– KYC рәсімдерін өткізу аясында қол жетімді өзге де ішкі және сыртқы құжаттар.

3 бөлім. Ұқсас жобаларды іске асыру бойынша қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушылары тәжірибесін талдау

14. Ұқсас жобаларды іске асыру бойынша қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қатысушыларының тәжірибесін талдау Жобаның мақсатты нәтижелеріне қол жеткізу үшін Жобаны іске асыруда жұмылдырылған басшылардың және негізгі қызметкерлердің тәжірибесінің жеткіліктілігін анықтау мақсатымен өткізіледі.

15. Осы Қосымша аясында тәжірибені талдау келесі Қатысушыларға қатысты өткізіледі:

    1) Тура қаржылық қолдау құралдары үшін: қаржылық қолдауды алған заңды тұлғалардың басшылары мен негізгі қызметкерлері;

    2) Жанама қаржылық қолдау құралдары үшін:

        – Банктерде депозиттік қаражаттарды шартты орналастырған, банктерге және басқа да қаржылық ұйымдарға мақсатты несиелерді ұсынған кезде (микроқаржылық ұйымдарды, лизинг компанияларын және несиелік серіктестерді қоса алғанда): банк/қаржылық ұйымдар басшылары;

        – Капиталға тура инвестициялардың қорлары мен инвестициялық қорлардың кіруі кезінде: қордың басқарушы компаниясы, сондай-ақ, оның басшылары мен негізгі қызметкерлері.

16. Тәжірибені талдау аясында бағаланады (егер қолданылса):

    1) Басшылар және негізгі қызметкерлер үшін:

        – 5 жылдан көп басшы орындарында тиісті салаларда жұмыстың расталған тәжірибесінің басшыларда және негізгі қызметкерлерде болуы;

        – Басшыларда және негізгі қызметкерлерде қажетті біліктілік пен білімнің болуы.

    2) Қордың басқару компаниясы үшін:

- Басқарушы компанияда Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе басқа да қолданыстағы заңнамаға сәйкес қорларды басқару бойынша қызметті жүзеге асыруға қажетті лицензиялардың және/немесе рұқсаттамалардың және/немесе біліктіліктің болуы;
- Басқарушы компанияда тиісті нарықта қорларды басқарудың растайтын тәжірибесінің болуы;
- Басқарушы компанияда табысты «шығыстардың» растайтын тәжірибесінің болуы.

17. Тәжірибені талдау мақсаттары үшін сыртқы және ішкі көздерінен деректер қолданылады, соның ішінде (бірақ шектелмеген):
    - Заңды тұлғаның басшыларынан және негізгі қызметкерлерден өтінім – Қаржылық қолдауды алушы /басқарушы компания;
    - Басшылардың және негізгі қызметкерлердің еңбек кітапшаларының көшірмелері және сауалнамалары;
    - Тәжірибені талдау өткізу аясында қолжетімді өзге де сыртқы және ішкі құжаттар.

4 бөлім. Қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қатысушыларының мүдделілігін бағалау

18. Қаржылық қолдауды ұсыну процесі Қатысушыларының мүдделілігін бағалау Жобада нарықтық мүдделілікті растау және Жобаны қорлау қаупін анықтау мақсатымен анықталады.
19. Осы Қосымшаның аясында мүдделікті бағалау қосалқы инвесторларға қатысты өткізіледі.
20. Мүдделікті бағалау аясында өткізіледі (егер қолданылса):
    - Қосалқы инвесторлардың қатысу жиынтық көлемін талдау;
    - Қосалқы инвесторлардың іскерлік беделін бағалау;
    - Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес басқа да рәсімдер.
21. Мүдделікті бағалау аясында талданады (егер қолданылса):

- Алушыда кем дегенде бір жеке қосалқы инвестормен мүдделік туралы қол қойылған меморандумға (немесе ұқсас құжатқа) қаржылық қолдаудың болуы;
- Холдингтен және/немесе еншілес ұйымнан қаржылық қолдау көлемінен қосалқы инвесторлардан алуға дейін жоспарланған қаржылық қолдау көлемінің жоғарлауы;
- Қосалқы инвесторлардың қаржылық жағдайы туралы ақпарат, с.і. беделді халықаралық немесе ұлттық рейтингтік агенттіктермен берілген рейтингтер негізінде.

22. Мақсаттар үшін баға сыртқы және ішкі көздерден алынған деректер қолданылады, бірақ шектелмейді:
    - Жобаның бизнес-жоспары;
    - Қосалқы инвесторлармен жарғылық құжаттар;
    - Тәжірибеге талдау өткізу аясында қолжетімді өзге де ішкі және сыртқы құжаттар.

2 ТАРАУ. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУ ПРИЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ

5 бөлім. Негізгі ережелер

1. Осы Қосымша қаржылық қолдауды ұсыну бойынша қызметтер аясында инвестициялық шешімдерді қабылдау бойынша принциптерді, тәртіпті және шектеулерді анықтайды.
2. Инвестициялық шешімдер деп осы Қосымша аясында үлестік қаржыландыру құралдары арқылы қаржылық қолдауды ұсыну аясында Жобалардың пайдасына инвестицияларды жүзеге асыру туралы шешім қабылданады (осы Саясаттың 1-тарауында келтірілген анықтамаларға сәйкес).
3. Инвестициялық шешімдер келесі тараптармен қабылдануы мүмкін (бұдан әрі – Уәкілетті органдар):
   1) Еншілес ұйымның жиналыс органы (Инвестициялық комитеті, Несиелік комитеті, Кеңес және басқа да ұқсас орган);
   2) Еншілес ұйымның атқарушы органы (Басқарма);
   3) Еншілес ұйымның басқару органы (Директорлар кеңесі);
   4) Холдингтің атқарушы органы (Басқарма);
   5) Холдингтің басқару органы (Директорлар кеңесі);
   6) Холдингтің жоғары органы (Жалғыз акционер);
4. Уәкілетті органдардың ұйымдастыру құрылымы, мақсаттары, функциялары және өкілдіктері (соның ішінде, нақты мәселелер бойынша соңғы шешімді қабылдау бойынша), сондай-ақ, олармен қабылданатын шешімдерге олардың жауапкершілігі ережелермен реттеледі:
   - Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен;
   - Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен.

6 бөлім. Шешімдерді қабылдау бірізділігі

5. Инвестициялық шешімдер, тиісті талаптарды анықтау немесе соңғы шешім қабылдайтын уәкілетті органның бекітуіне шығарар алдында оларды өзгерту туралы шешімдер Қазақстан Республикасының заңнамаларына және Холдингтің

және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес осы Қосымшаның 3-тармағында ұсынылған тәртіпте кеңес беретін уәкілетті органдар тарапынан алдын ала мақұлдауға жатады.

7 бөлім. Лимиттер және шешім қабылдау бойынша шектеулер

6. Қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау келесі лимиттерді есепке алумен жүзеге асырылады:

   – Холдинг немесе еншілес ұйым бір заңды адамға/байланысқан заңды адамдардың тобына ұсына алатын қаржылық қолдаудың максималды көлемі (бір заңды адамға/байланысқан заңды адамдардың тобына қауіптің максималды көлемі) Холдингтің ішкі құжаттарымен белгіленеді және өзіндік капиталға немесе Холдингтің/еншілес ұйымның активтеріне сомалық қаржылық қолдауға қатынасы ретінде анықталады.

   – **Салалық лимит.** Қауіптерді азайту мақсатында Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржыландырудың тиісті салалық лимитін белгілеу арқылы салға тиесілігі бойынша оларға саралау өткізуі мүмкін. Лимит Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

   – **Өңірлік лимит.** Қауіптерді азайту мақсатында Холдинг және/немесе еншілес ұйым қаржыландырудың тиісті өңірлік лимитін белгілеу арқылы Жобаларды іске асыру және әсер ету өңірлері бойынша оларға саралау өткізуі мүмкін. Лимит Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

   – **Қаржыландыру мерзімдері бойынша лимит.** Холдинг немесе еншілес ұйым Жобалар портфелі құрылымында қысқамерзімді, ортамерзімді және ұзақмерзімді қаржыландыруға қатысты лимитті белгілеуі мүмкін. Лимит Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

   – **Валюталар бойынша лимит.** Холдинг және/немесе еншілес ұйым Жобалар портфелі құрылымында валюталар түрлерінің қатынасы бойынша лимитті

белгілеуі мүмкін (егер қолданылса). Лимит Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

– Холдингпен және/немесе еншілес ұйыммен ұсынылған, Жобамен тартылған қаржыландырудың жалпы көлеміндегі, **қаржылық қолдаудың максималды үлесі.** Холдингтің және еншілес ұйымның Жобаларды қаржылық қолдауда қатысу көлемі (бірне және/немесе жеке-жеке Жобалар сметасының сомасынан) Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарымен анықталады.

7. Егер инвестициялар Қазақстан Республикасы Президентінің және/немесе Қазақстан Республикасы Үкіметінің бастамасы/тапсырмасы/жолдауы аясында іске асырылатын Жобаға ұсынылған жағдайда, инвестициялық шешімдер Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың Директорлар кеңесімен еншілес ұйымдардың уәкілетті органдарының ұсыныстарын есепке алумен қабылданады. Осы ереже, мемлекеттік органдардың және олардың лауазымдық адамдарының Холдинг және/немесе еншілес ұйымдарының қызметіне араласуы Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен тыйым салынған жағдайда, таратылмайды.

2 ҚОСЫМША. КАПИТАЛ ҚҰНЫН АНЫҚТАУ ӘДІСТЕМЕСІ, СОНЫҢ ІШІНДЕ WACC ЕСЕПТЕУ ӘДІСІН ӘЗІРЛЕУ (СОНЫҢ ІШІНДЕ, ӨЗІНДІК ЖӘНЕ ҚАРЫЗДЫҚ КАПИТАЛДЫҢ ҚҰНЫН ЕСЕПТЕУ)

1. Осы Саясаттың мақсаттары үшін қорландыру құны келесі принциптерге сәйкес қорландыру көздеріне байланысты анықталады:
   - Нақты Жобаға мақсатты қорландыруды тартқан жағдайда – жеке-жеке Жобаны қорландыруды орта өлшенген құны негізінде Жобалар үшін;
   - Нақты Жобаға мақсатты қорландыру болмаған кезде – қаржылық қолдауды ұсынған кезде Холдингтің/еншілес ұйымның капиталының орта өлшенген құны негізінде.
2. Капитал құнын есептеу Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.
3. Капитал құнын есептеу әдістемесін қалыптастырған кезде Холдинг және еншілес ұйымдар келесі формуланы пайдалануы мүмкін:

$$\text{WACC}^{1)} = k_d \times (1-t) \times \frac{d}{e+d} + k_e \times \frac{e}{e+d}$$

онда,

k_d – қолданылатын қарыздық капиталдың құны, %;

k_e – жеке меншік капиталының құны, %;

t – корпоративтік табысты салықтың мөлшерлемесі;

d – қарыздық капиталдың сомасы, ақшалай бірлік;

e – өзіндік капиталдың сомасы, ақшалай бірлік;

4. Сонымен қатар, өзіндік капиталдың құны келесідей анықталады:
   - Холдингтің және еншілес ұйымның өзіндік қаражаттарды пайдалану кезінде: Холдингтің Жалғыз акционері талаптарына сәйкес Холдингтің ішкі құжаттары негізінде;
   - Мемлекеттік даму бағдарламалары аясында мақсатты қаражаттарды пайдалану кезінде: Мемлекеттік даму бағдарламасының/Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулылары ережелері негізінде.

5. Холдингтің және еншілес ұйымның өзіндік қаражаттарының құны осы Саясатпен 1% аспайтын деңгейде анықталады.

[1)] Weighted average cost of capital

3 ТАРАУ. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕ МОНИТОРИНГ, МОНИТОРИНГТАН КЕЙІНГІ ЖӘНЕ ЕСЕПТІЛІК ПРИНЦИПТЕРІ ЖӘНЕ ТӘРТІБІ

1 бөлім. Негізгі ережелер

1. «Бәйтерек» Ұлттық басқару холдингі» АҚ осы Саясатына осы Қосымшаның мақсаты – Холдингтің және еншілес ұйымның инвестициялық қызметінің тиімділігін оны ұсынудың барлық кезеңдерінде Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуына қаржылық қолдаудың әсер ету ашықтығын қамтамасыз ету арқылы жоғарлату.
2. Осы Қосымшалардың міндеттері болып табылады:
   - Жобаларға мониторингті және мониторингтан кейінгіні жүзеге асырудың негізгі принциптерін анықтау;
   - Холдингтің еншілес ұйымдарына жіберілген ақпараттың құрамына және ұсыну тәртібіне қойылатын бірыңғай талаптарды белгілеу;
   - Холдингтің және еншілес ұйымдардың Жобалар бйоынша шоғырланған ақпараттарын жинау, сақтау және өзектендіру әдістемелерін қалыптастыру.
3. Осы Қосымшаның міндеттерін орындау аясында өзара әрекет ету кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар осы Саясаттың 14-бөлімында ұсынылған принциптерді басшылыққа алады.

2 бөлім. Жобалардың санаттары

4. Барлық Жобаларға қаржылық қолдауды ұсыну кезіңіне байланысты келесі дәрежелердің біреуі беріледі:
   - Әлеуетті Жоба – ол бойынша өтінім алынған, бірақ, қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылданбаған Жоба;
   - Жаңа Жоба – ол бойынша қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім ағымдағы есептік кезеңде қабылданған Жоба;
   - Қолданыстағы Жоба – ол бойынша қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім есептілікке өткен кезеңдерде қабылданған Жоба;

– Аяқталатын Жоба – ол бойынша қаржылық қолдауды ұсыну аясында тараптардың барлық міндеттемелері орындалған Жоба.

3 бөлім. Мониторинг

5. Мониторингті өткізу мақсаты Холдингтің осы Саясатымен анықталады.
6. Осы Қосымшаның аясында осы Саясаттың 86-тармағына сәйкес мониторигқа кіреді:
   – Жобаның аралық нәтижелерінің жоспарлық қаржылық-экономикалық көрсеткіштеріне және Жоба қауіптерін бағалауға сәйкес келуі пәніне талдау. Қаржылық-экономикалық көрсеткіштерді талдау және қауіптерді бағалау әдістемелері Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарымен анықталады;
   – Жобалар бойынша Даму индексі дәрежесінің мәнін өзектендіру;
   – Түзетуші шараларды қабылдау бойынша ұсыныстарды әзірлеу (қажет болған кезде).
7. Жобаларға мониторинг с.і. анықталатын ішкі құжаттарға сәйкес қаржылық қолдауды ұсынатын Холдингпен және/немесе еншілес ұйымдармен өткізіледі:
   – мониторингті өткізуге жауапты;
   – мониторингті өткізу әдістемесі;
   – мониторингті өткізу мерзімдері;
   – мониторингті өткізу мерзімділігі;
   – қауіп-белгілерге мониторинг нәтижелері бойынша анықтау немесе ішкі құжаттармен анықталатын өзге де оқиғалар келген жағдайда іс-шаралардың кешені және тәртібі.
8. Мониторинг аясында Жобалар бойынша Даму индексі дәрежесінің мәнін өзектендіру ішкі құжаттарда сипатталған Холдингтің әдістемесіне сәйкес өткізіледі.
9. Мониторинг қаржылық қолдауды ұсыну аяқталған сәтке дейін өткізіледі.

3 бөлім. Мониторингтан кейінгі кезең

10. Мониторингтан кейінгі кезеңді өткізу мақсаты Холдингтің осы Саясатымен анықталады.

11. Осы Қосымшаның аясында мониторингтан кейінгі кезеңге Жобалар бойынша Даму индексі дәрежесінің мәнін өзектеу арқылы Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық даму Жобасын іске асыруға нақты көмек көрсетуін бағалау кіреді.

12. Холдинг, ол кезде Холдинг және еншілес ұйымдар Жоба бойынша мониторингтан кейінгі кезеңді өткізген кезде, Жобаға ұсынылған қаржылық қолдаудың минималды көлемі түрінде лимитті белгілейді.

13. Мониторингтан кейінгі кезең қаржылық қолдаудың жанама құралдары бойынша жүзеге асырылмайды.

14. Мониторингтан кейінгі кезең Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарға сәйкес Жобаға қаржылық қолдауды ұсынуды аяқтаудан кейін екі жыл ішінде бір рет Холдингпен және еншілес ұйымдармен өткізілуі мүмкін.

15. Мониторингтан кейінгі кезең нәтижелері бойынша Холдинг және еншілес ұйымдар Холдингтің және еншілес ұйымның инвестициялық қызметінің Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмек көрсетуді одан әрі күшейту мақсатымен қаржылық қолдауды ұсынуға тәсілдерді жетілдіру бойынша ұсыныстарды әзірлеуі мүмкін.

3 бөлім. Еншілес ұйымдардың қызметі туралы ақпаратты шоғырландыру

16. Жобаларға және мониторингтан кейінгі кезеңді өткізу нәтижелері бойынша еншілес ұйымдар Холдингке қаржылық қолдауды ұсыну бойынша қызметтің аралық нәтижелері туралы ақпаратты жібереді.

17. Холдинге жіберілетін ақпараттың түрлері

    1) Мерзімді негізде еншілес ұйымдар, Excel форматында «Тұрақты есептілік нысаны» файлында ұсынылған тұрақты есептілік нысанына және Excel форматында «Әлеуетті жобалардың тізбесі» файлында ұсынылған

әлеуетті Жобаларды бекіту нысанына сәйкес, Холдинг келесі ақпараттарды өзектендіріледі және жіберіледі:

- әлеуетті Жобалар туралы ақпарат;
- жаңа Жобалар туралы ақпарат;
- қолданыстағы Жобалар туралы ақпарат;
- жаңа/қолданыстағы Жобалар туралы даму индексінің дәрежесінің өзекті мәндері туралы ақпарат;
- аяқталған Жобалар бойынша даму индексі дәрежесінің өзекті мәндері туралы ақпарат;
- Холдингтің пайдалы әрекет коэффициентін орындауда Жобалардың салымы туралы ақпарат.

2) Еншілес ұйымның сұранысы бойынша Холдингке қаржылық қолдауды ұсынуды ұсынудың негізгі кезеңдерін іске асыру туралы ақпаратты жібереді (осы Саясаттың 66-тармағына сәйкес).

18. Холдинг еншілес ұйымдармен жіберілетін әлеуетті, қолданыстағы және аяқталған Жобалар туралы ақпаратты шоғырландырады.

19. Холдингке ақпаратты жіберу мерзімділігі және мерзімдері

1) Жобалар туралы ақпарат еншілес ұйымдармен белгілі мерзімдерде және келесі мерзімділікте ұсынылады:

- Жаңа және қолданыстағы Жобалар туралы ақпарат Холдингке ай сайынғы негізде келесісі есептіктен кейін, айдың 10 жұмыс күнінен кешіктірмей жіберіледі;
- Әлеуетті Жобалар туралы ақпарат Холдингке тоқсан сайынғы негізде келесісі есептіктен кейін, айдың 10 жұмыс күнінен кешіктірмей жіберіледі;
- Әлеуетті Жобалар туралы ақпарат Холдингтің пайдалы әрекет коэффициентін орындауға Жобалардың салымдары туралы Ақпаратты жібереді және даму индексі дәрежесінің өзекті мәндерін келесі есептіліктен кейін, тоқсанның соңғы жұмыс күнінен кешіктірілмей жылсайынғы негізде Холдингке жіберіледі;

– Аяқталған Жобалар бойынша даму индексі дәрежесінің өзекті мәндері туралы ақпарат Холдингке келесісі есептік кезеңнен кейін, тоқсанның соңғы жұмыс күнінен кешіктірмей әрбір екі жылда жіберіледі.

2) Еншілес ұйымдармен Холдинг сұранысы бойынша ақпаратты дайындау сұраныста алған күннен бастап 20 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде болады.

20. Холдингке жіберілетін ақпаратқа қойылатын талаптар

1) Еншілес ұйымдармен жіберілетін Холдингтің пайдалы әрекет коэффициентін орындауында Жобалардың салымы туралы ақпарат еншілес ұйымның тиісті уәкілетті органымен келісуі тиіс.

2) Холдингке мерзімді негізде жіберілетін ақпарат Тұрақты есептілік нысанында және әлеуетті жобаларды бекіту нысанында анықталған форматында және детальдауға ұсынылады.

3) Көлемді көрсеткіштердің шамасы, егер Тұрақты есептілік нысанында және әлеуетті жобаларды бекіту нысанында керісі көрсетілмесе, онда Жобаның басынан бастап жинақтаушы қорытындылар толтырылады.

21. Холдингпен мерзімді есептілікті өңдеу тәртібі

1) Холдингтің жауапты бөлімшесі келесісі есептіліктен кейін, айдың соңғы екі жұмыс айынан кешіктірмей еншілес ұйымдардың Жобасы бойынша негізгі ақпаратты шоғырландыруды орындайды.

2) Шоғырланған ақпарат негізінде Холдингтің жауапты бөлімшесі шоғырланған есептілік нысанына сәйкес операциялық қызмет, Холдингті пайдалы әрекет коэффициентін орындау, Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмек көрсетуді бағалау бойынша есептілікті өзектендіреді.

3) Шоғырланған есептіліктің нысаны қаржылық қолдаудың негізгі бағыттарының артықшылықтары бойынша енгілес ұйымдардың ұсыныстарын ұсыну, сондай-ақ, еншілес ұйымдар мен Холдингті жылсайынғы дамыту Жоспарларын жалпы бекіту туралы шешімді кейін

қарастыру және қабылдау үшін тиісті уәкілетті органдарға жіберіледі.

4 ҚОСЫМША. ДАМУ ИНДЕКСІН ЕСЕПТЕУ ӘДІСТЕМЕСІ (ЖОБАЛАРДЫҢ РЕЙТИНГТІК МОДЕЛЬДЕРІ)

1 бөлім. Даму индексін есептеудің жалпы принциптері

1. Осы Қосымша Жобаның әлеуметтік-экономикалық мәнін білдіретін әлеуетті және қолданыстағы Жобаларға берілетін Даму индексінің үш мүмкін дәрежесін белгілейді:
   - жоғары деңгей;
   - орта деңгей;
   - төмен деңгей.
2. Осы Қосымша Даму индексін есептеуге екі мүмкін тәсілді – кеңейтілгенді және қарапайымдатылғанды белгілейді. Даму индексін есептеуге қарапайымдатылған тәсіл қолданылады:
   - Жобаларға, Холдингтің Басқармасымен белгіленген лимиттен аспайтын қаржылық қолдауды ұсыну көлемі;
   - Жанама қаржылық қолдау ұсынылатын Жобаларға;
   - 3-кестеде белгіленген қаржылық құралдарға.
3. Даму индексі мәндерінің минималды және максималды мәндері 0 және 5 балл ретінде белгіленеді. Сонымен қатар, Индекстің дәрежесі болып табылады:
   - егер Даму индексімен есептелген дәрежесінде 2,5 балға тең немесе одан артық мәндері бар болса, жоғары;
   - егер Даму индексімен есептелген дәрежесінде 1,5 балға тең немесе одан артық, бірақ 2,5 балдан төмен емес мәндері бар болса, орта;
   - егер Даму индексімен есептелген дәрежесінде 1,25 балдан төмен емес мәндері бар болса, төмен;
4. даму индексі келесі формулаға сәйкес белгілі таразы бойынша өлшенген көрсеткіштердің әрбіреуі бойынша Жобамен берілген балдар сомасы ретінде есептеледі:

$$i = \sum a_n k_n, \text{ онда}$$

a_n – Холдингтің және еншілес ұйымдардың жарғылық мақсаттарына, миссияларына және стратегияларына сәйкес

көзқараспен оның маңыздылығын білдіретін көрсеткіштердің салмағы;

k_n – 1 және 2 кестеге сәйкес шкала негізінде көрсеткіштер бойынша Жобаға берілген балл.

5. Көрсеткіштерге берілген салмақтар олармен/онымен қолданылатын қаржылық құралдарды есепке алумен Холдингтің/еншілес ұйымның қызметі аясында Қазақстан Республикасының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына көмек көрсетуде белгілі мәндерін көрсететін көрсеткіштерді бөлуге мүмкіндік береді. Егер осы немесе басқа көрсеткіш Холдинг/еншілес ұйымдар үшін қаржылық құралдар қолданылмайтын болып табылады, осындай көрсеткіштің салмағы нөлге тең болады. Холдингтің/еншілес ұйымдардың/қаржылық құралдардың осы немесе басқа көрсеткіштерінің артықшылығы 3-кестеде көрсетілген. Сонымен қатар, Холдинг/еншілес ұйымдар/қаржылық құралдар үшін Даму индексі дәрежесін есептеу үшін қолданылатын барлық көрсеткіштердің берліген салмағының сомасы 100%-ға тең болуы тиіс.

6. Даму индексі келесі көрсеткіштерді есепке алумен есептеледі:

   (k1) Экономикада шығаруды ұлғайту;

   (k2) Еңбек өнімділігін жоғарлату;

   (k3) Экспортты әлеуетті жоғарлату (инфрақұрылымдық Жобалар үшін қолданылмайды);

   (k4) Экономиканың жеке секторын дамыту;

   (k5) Саланың артықшылығы;

   (k6) Тұрақты әлеуметтік дамуға әсері.

7. Көрсеткіштер мәні 1-кестеде келтірілген формулалардың/тәсілдердің негізінде есептеледі.

2 бөлім. Кеңейтілген даму индексін есептеу әдістемесі

8. Кеңейтілген Даму индексі Жобаның әлеуметтік-экономикалық мәнін терең бағалау мақсатымен балдарды беру үшін есептерді өткізуді жоспарлайды.

9. Көрсеткіштер мәндерінің балдарын сәйкес келу шкаласын анықтау еншілес ұйымдар Жобасының ағымдағы портфеліне талдау негізінде жүзеге асырылады.
10. Кеңейтілген Даму индексін есептеу үшін көрсеткіштер мәндері балдарының сәйкес келу шкаласының үш түрі қолданылады:
    - Интервалды шкала;
    - Бинарлық шкала;
    - Номиналды шкала.
11. Балдардың сәйкес келу шкаласы келесідей оның түріне байланысты жеке-жеке әрбір көрсеткіштер үшін анықталады:
    1) Интервалдық шкала (k1, k2, k3 көрсеткіштерді бағалау кезінде қолданылады):
        - 1-кестеде келтірілген формулаға сәйкес портфельдің әрбір Жобасы үшін көрсеткіштердің мәнін есептейді;
        - Көрсеткіштердің алынған мәні минималдыдан максималдыға дейін өсу тәртібіне бөлінеді;
        - Көрсеткіштерді бөлу мәндері интервал бөліктеріне тек 10-ға бөлінеді.
        - Шектік мәндері келесідей белгіленеді:
            - екінші интервалдың көрсеткіштері арасында максималды мәні шектік мәнін анықтайды, оған дейін Жобаларға 0 балл беріледі;
            - екінші интервал көрсеткіштері арасында максималды мәні, одан Жобаларға 1 балл беруден бастап, шектік мәндері анықталады;
            - үшінші интервал көрсеткіштері арасында максималды мәні, одан Жобаларға 2 балл беруден бастап, шектік мәндері анықталады;
            - бесінші интервал көрсеткіштері арасында максималды мәні, одан Жобаларға 3 балл беруден бастап, шектік мәндері анықталады;

– жетінші интервал көрсеткіштері арасында максималды мәні, одан Жобаларға 4 балл беруден бастап, шектік мәндері анықталады;

– сегізінші интервал көрсеткіштері арасында максималды мәні, одан Жобаларға 5 балл беруден бастап, шектік мәндері анықталады;

– Осы Қосымшасы 11-тармағының 1-тармақшасына сәйкес белгіленген шектік мәндері Жобаларға қойылатын талаптарды жоғарлату қажет болған кезде аса жоғары мәндерінің пайдасына ауыстырылуы мүмкін.

2) Бинарлық шкала (k4 көрсеткішін бағалау кезінде қолданылады):

– Көрсеткіштерде көрсетілген Жобалар сәйкес келген кезде (сәйкес келу «иә» немесе «жоқ» жауабының көмегімен анықталады) 5 балл беріледі, болмаған кезде – 0 балл.

3) Номиналды шкала (k5 және k6 көрсеткіштерін бағалау кезінде қолданылады):

– Жобада көрсеткіш сипаттамалары болғандығын/болмағандығын анықтайды (1-кестеге сәйкес).

– Балдар 2-кестеге сәйкес сипаттамалардың белгілі мөлшерінің онда болған жағдайда Жобаға беріледі.

– 0 балл, оларда көрсеткіш сипаттамалары жоқ болған кзеде Жобаларға беріледі (1-кестеге сәйкес).

12. Егер Холдинг/еншілес ұйым Жобаға қатысқан жағдайда оны іске асыру талаптары Холдингпен және еншілес ұйыммен ұсынылған қаржылық қолдау үлесі, (Жобамен тартылатын қаржыландырудың жалпы көлемінде 50%-дан аспаса, онда Холдинг және еншілес ұйымдар Жобада ұсынылған қаржылық қолдаудың негізгі көзі болып табылмайды), k1, k2, k3 көрсеткіштерін адекватты бағалау үшін оларды есептеу кезінде Жобамен берілетін әсерлердің жалпы көлемінде ұқсас үлесі қолданылады.

3 бөлім. Қарапайымдатылған Даму индексін есептеу әдістемесі

13. Қарапайымдатылған Даму индексі балдарды беру үшін есептерді өткізуді ұсынбайды.

14. Қарапайымдатылған Даму индексін есептеу үшін көрсеткіштер мәндерінің балдарының сәйкес келу шкаласының екі түрі қолданылады:

    – Бинарлық шкала;

    – Номиналды шкала.

15. Балдардың сәйкес келу шкаласы келесідей оның түрлеріне байланысты жеке-жеке әрбір көрсеткіштері үшін анықталады:

    1) Бинарлық шкала (k1 – k4 көрсеткішітерін бағалау кезінде қолданылады):

       – Жобаның аталған көрсеткішке сәйкес келген жағдайда (сәйкес келу «иә» немесе «жоқ» жауабының көмегімен анықталады), онда 5 балл беріледі, болмаған жағдайда – 0 балл.

    2) Номиналды шкала (k5 және k6 көрсеткіштерді бағалау кезінде қолданылады):

       – Жобада көрсеткіштердің сипаттамасы болғандығы/жоқтығы анықталады (1-кестеге сәйкес).

       – Балдар Жобаларға 2-кестеге сәйкес сипаттамалардың белгілі саны оларда болған кезде беріледі.

       – 0 балл, оларда көрсеткіш сипаттамалары жоқ Жобаларға беріледі (1-кестеге сәйкес).

4 бөлім. Даму индексі дәрежесін есептеу кезінде өкілдіктерді және міндеттемелерді бөлу

16. Холдинг тұрақты негізде, бірақ, үш жылда бір реттен кем емес, еншілес ұйымдармен бірге анықталады:

    1) Даму индексі дәрежесін есептеу үшін қолданылатын әрбір көрсеткіштің салмағы, жеке-жеке Холдинг және әрбір еншілес ұйым үшін қаржылық құралдарға қатысты;

2) Осы Қосымшаның 2-бөлімына сәйкес Холдинг және әрбір еншілес ұйым үшін жеке-жеке көрсеткіштердің мәндеріне балдардың сәйкес келу шкаласы.

17. Осы Қосымшаның 16-тармағына сәйкес анықталатын параметрлер 2-кестеде ұсынылған форматта Холдинг Басқармасымен бекітіледі.

18. Холдинг және еншілес ұйымдар қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдаған кезде әрбір Жоба бойынша жеке-жеке Даму индексінің дәрежесі есептеледі.

19. Холдинг және еншілес ұйымдар мониторинг және мониторингтен кейінгі кезең рәсімдері аясында әрбір Жоба бойынша жеке –жеке Даму индексінің дәрежесін өзектендіреді.

20. Қаржылық қолдауды ұсыну кезінде Жоба үшін есептелген Даму индексінің дәрежесі туралы ақпарат Холдингтің еншілес ұйымдарына мониторингтің стандартты рәсімдері аясында жіберіледі. Даму индексінің дәрежесін есептеуді нақты детальдау Холдингтің еншілес ұйымдарына сұраныс бойынша ұсынылады.

21. Холдинг және еншілес ұйымдар Холдингтің/еншілес ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес қаржылық қолдауды алушымен ұсынылған ақпарат негізінде Даму индексі дәрежесін есептеу жүргізіледі. Даму индексінің дәрежесін есептеу кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар бизнес-жоспарлар (әлеуетті Жобалар үшін), қаржылық есептіліктер (ағымдағы Жобалар үшін), инвестициялық декларациялар/меморандумдар/бағдарламалар немесе ұқсас құжаттар негізінде ұсынылған ақпараттың нақтылығын тексереді.

5 бөлім. Даму индексінің жеке еншілес ұйымдарға артықшылығы

22. Даму индексінің дәрежесін есептеу үшін қолданылатын көрсеткіштер әр түрі қаржылық құралдар үшін олардың релеванттылық көзқарасынан әмбебап болып табылмаған жағдайда, осы Қосымша қаржылық құралдардың мәніне және осы құрал бойынша көрсеткіштерді бағалау үшін қажетті ақпараттың қолжетімділігіне сәйкес көрсеткіштерді қолдауға шектеулерді белгілейді (3-кесте).

23. Жанама қаржылық қолдау үшін Холдинг және еншілес ұйымдар жанама қаржылық қолдауды алушылардың инвестициялық декларациялары/меморандумдар/бағдарламалары негізінде Даму индексінің дәрежесі есептеледі.
24. Даму индексі оларға қаржылық қолдауды ұсыну мерзімі бір жылдан аспайтын Жобалар үшін есептелмейді.
25. «Бәсекеге қабілетті көшбасшылар – ұлттық чемпиондар» бағдарламасына және Республикалық индустриализациялау картасына кіретін жобалар максималды балды берумен Даму индексінің жоғары дәрежесімен Жоба ретінде жіктеледі.

1 кесте – Даму индексі аясында қолданылатын көрсеткіштердің тізбесі

№	Көрсеткіш	Көрсеткіштің сипаттамасы	Есептеу формуласы/Кеңейтілген даму индексі үшін бағалау тәсілі	Қарапайымдатылған даму индексі үшін бағалауға тәсілдер	
				Тура қаржылық қолдау құралдары үшін	Жанама қаржылық қолдау құралдары үшін
(k1)	Экономикада шығарылымдарды ұлғайту	Көрсеткіш, Холдингпен/еншілес ұйыммен ұсынылған қаржылық қолдаудың әрбір ақшалай бірлігі Қазақстан Республикасының экономикасында өнім көлемін қаншалықты ұлғайтатындығын көрсетеді.	(Қосымша шығарылымнан /тауарларды сатудан/қызметтерді көрсетуден ортажылдық көлемі млн.теңгеде) (қаржылық қолдау көлемі млн. теңгеде) Қосымша шығарылымнан /тауарларды сатудан/қызметтерді көрсетуден ортажылдық көлемі тиісті объектілерді пайдалануда және/немесе шығаруды басқау/тауарларды сату/қызметтерді көрсетумен қаржылық қолдауды ұсыну кезеңі аясында есептеледі.	Жоба тауарларды шығару/сату/қызмет көрсету көлемін ұлғайтуды ұсынады (ИӘ/ЖОҚ)	Инвестициялық декларация/ меморандум/ бағдарлама (немесе ұқсас құжат), соңғы қаржылық қолдау[1] шығыс көлемін/тауарларды сатуды/қызмет көрсетуді ұлғайту мақсатымен ұсынылатын болатындығын көрсетеді (ИӘ/ЖОҚ)
(k2)	Еңбек өнімділігін жоғарлату	Көрсеткіш, Жоба еңбектің орта өнімділігін қаншалықты ұлғайтатындығын, с.і. технологиялық жабдықталуын жоғарлату/жақсарту, жаңа технологияларды енгізу есебінен екендігін көрсетеді.	***Қолданыстағы кәсіпорындар/өндірістер бойынша:*** (Тиісті объектілерді пайдалануға енгізу кезінен бастап және/немесе Жобаға жоспарланған өндірістік қуаттылықтың шығуына енгізу сәтінен еңбек өнімділігі) – 1 ***Жаңа кәсіпорындар/өндірістер бойынша:*** (Тиісті объектілерді пайдалануға енгізу кезінен бастап және/немесе Жобаға	Жоба еңбек өнімділігін жоғарлатуды жоспарлайды (ИӘ/ЖОҚ)	Қолданылмайды

[1] Жанама қаржылық қолдау – жанама қаржылық қолдау кезінде соңғы алушымен ұсынылатын қаржылық қолдау

			жоспарланған өндірістік қуаттылықтың шығуына енгізу сәтінен еңбек өнімділігі) (Тиісті сала бойынша орта республикалық дәрежеге сәйкес еңбек өнімділігі (ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің есептік күнтізбелік жылға сәйкес). ***Есептік формула:*** Еңбек өнімділігі жаппай қосалған құнының (ВДС[2]) тұрақты жұмыс орнының ортажылдық санына қатынасы есептеледі, соның ішінде: ***Еңбек өнімділігі =*** ***(Y - (PC - A)) / Em, онда*** Y – Тауарларды шығарудың/сатудың/қызмет көрсетудің ортажылдық көлемі қаржылық қолдауды ұсынудың барлық мерзіміне млн. теңгеде PC – [қаржылық қолдауды ұсынудың барлық мерзімінде өндірістік шығындарының ортажылдық көлемі (өндірістік персоналы жалақысынан басқа), млн. теңгеде A – қаржылық қолдауды ұсынудың барлық кезеңінде амортизациялық есептемелердің ортажылдық көлемі млн. теңгеде) Em –қаржылық қолдауды ұсынудың барлық мерзіміне		

[2] ВДС – тауарларды шығару, сату, қызмет көрсету құны және өндіріс процесінде тұтынатын тауарлар мен қызметтердің құны арасындағы айырмашылық (аралық тұтыну).

			тұрақты жұмыс орындарығың ортажылдық саны (адам)		
(k3)	Экспорттық әлеуетті жоғарлату	Көрөсеткіш, Жобада Қазақстан Республикасынан тыс экспорттың өсуін жоспарлайтындығын көрсетеді. (Инфрақұрылымдық Жобалар үшін қолданылмайды)	(Қаржылық қолдаумен байланысты қосымша экспорттық пайданың ортажылдық көлемі)/(қаржылық қолдау көлемі млн.теңгеде) [Инвестициялық жобалар және лизингтік мәмілелер үшін] қосымша экспорттық пайданың ортажылдық көлемі тиісті объектілерді пайдалануға берген және/немесе тауарларды сату/шығаруды/қызмет көрсетуден бастап қаржылық қолдауды ұсыну кезеңі аясында есептеледі	Жоба Қазақстан Республикасының тыс жерлерде экспорттың өсуін жоспарлайды (ИӘ/ЖОҚ)	Инвестициялық декларация/ меморандум/ бағдарлама (немесе ұқсас құжат), соңғы қаржылық қолдау Қазақстан Республикасынан тыс экспорттың өсу мақсатымен кәсіпкерлікті субъектілерді ұсынатын болатындығын жоспарлайды (ИӘ/ЖОҚ)
(k4)	Экономиканың жеке секторын дамыту	Көрсеткіш Жоба жеке сектордың Жобаларының артықшылығы принциптерін іске асыруға көмектесуін көрсетеді.	Қаржылық қолдауды алушы экономиканың квазимемлекеттік секторы субъектілеріне жатпайды (ИӘ/ЖОҚ). Қаржылық қолдауды алушының квазимемлекеттік секторына сәйкес келуін (сәйкес келмеуін) анықтаған кезде, Холдингтің еншілес ұйымы еншілес ұйымның ішкі нормативтік құжаттарында бекітілген квазимемлекеттік секторына жататын кәсіпорындардың анықтауы болған кезде басшылыққа алады.	Қаржылық қолдауды алушы экономиканың квазимемлекеттік секторы субъектілеріне жатпайды (ИӘ/ЖОҚ).	Қаржылық қолдауды алушы экономиканың квазимемлекеттік секторы субъектілеріне жатпайды (ИӘ/ЖОҚ).
(k5)	Салалардың артықшылығы	Көрсеткіш Мемлекеттік бағдарламалармен және Холдинг Стратегиясымен басымды ретінде анықталатын салалардың бірін Жобада іске асыру фактісі, сондай-ақ, саланың	2-кестені қара	Жоба бір немесе бірнеше басым салаларда және/немесе бір немесе бірнеше жоғарытехнологиялық/ортатехнологиялық салалардың жоғары дәрежесінде ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес іске асырылады	Инвестициялық декларация/ меморандум/ бағдарламалар (немесе ұқсас құжат), соңғы қаржылық қолдау бір немесе бірнеше басым салаларда және/немесе бір немесе бірнеше жоғарытехнологиялық/ортатехнол

		жоғары технологиялық/орта технологиялық жоғары дәрежесімен мойындалған салалардың бірі Жобада іске асыру фактісі көрсетілген (ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес)[3]		(ИӘ/ЖОҚ)	огиялық салалардың жоғары дәрежесінде ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес іске асырылады (ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес (ИӘ/ЖОҚ)
(k6)	Тұрақты әлеуметтік дамуға әсері	Жоба: – Жалпы қамтитын және тұрақты индустриализациялауға көмектеседі; – Қалалар мен елді мекендердің ашықтығына, қауіпсіздігіне, өмірге төзімділігіне және экологиялық тұрақтылығына көмектеседі; – Қазақстан Республикасының және жеке облыстардың/қалалардың экономикасын сараландыруға көмектеседі	2-кестені қара	2-кестені қара	Инвестициялық декларация/ меморандум/ бағдарлама аталған сипаттамаларға сәйкес келеді 2-кестені қара

[3] ЭЫДҰ жіктемесі– Экономикалық ынтымақтасу және даму ұйымдарымен әзірленген технологиялық дәрежесі бойынша салалардың жіктемесі

2-кесте –Дамудың кеңейтілген индексі аясында қолданылатын көрсеткіштер мәнінің балдарына сәйкес келу шкаласы

№	(k_1)	(k_2)	(k_3)	(k_4)	(k_5)	(k_6)
	Экономикада шығаруды ұлғайту	Еңбек өнімділігін жоғарлату	Экспорттық әлеуетті жоғарлату	Экономиканың жеке секторын дамыту	Саланың артықшылығы	Тұрақты әлеуметтік дамуына әсері
Салмағы						
Түрі / Балл	Интервалды шкала			Бинарлық шкала	Номиналды шкала	
5	Артық емес []	Артық емес []	Артық емес []	Иә	Жоба ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес жоғары технологиялық/ортатехнологиялық жоғары дәрежесі болып табылатын салаға және басым салаға жатады	Жобада 3 сипаттама бар
4	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	-	-	Жобада 2 сипаттама бар
3	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	-	Жоба басым салаға жатады, бірақ ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес жоғары технологиялық/ортатехнологиялық жоғары дәрежесі болып табылатын салаға және басым салаға жатады	Жобада 1 сипаттама бар
2	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	-	Жоба басым салаға жатады, бірақ ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес жоғары технологиялық/ортатехнологиялық жоғары дәрежесі болып табылатын салаға және басым салаға жатады	
1	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	Бастап [] (қоса алғанда) дейін []	-	-	
0	Кем емес []	Кем емес []	Кем емес []	Жоқ	Жоба басым салаға жатады, бірақ ЭЫДҰ жіктемесіне сәйкес жоғары технологиялық/ортатехнологиялық жоғары дәрежесі болып табылатын салаға және басым салаға жатады	Жобада аталған сипаттамалар жоқ

3-кесте – Қаржылық қолдау құралдарына қатысты Даму индексінің қолданыстағы көрсеткіштері

№	Құрал / Көрсеткіштің атауы	Қарыздық қаржыландыру (сауда қаржыландырудан басқа)	Саудалық қаржыландыру	Үлесті қаржыландыру (тура және венчурлық инвестициялар қорларына қатысудан басқа)	Кэптивтік болып табылатын тура және венчурлық инвестициялар қорларына қатысу	Сақтандыру	Кепіл беру	Субсидиялау	Инновациялық гранттарды ұсыну
	Даму индексін есептеуге тәсіл	*Кеңейтілген*	*қарапайымдатылған*	*Кеңейтілген*	*қарапайымдатылған*	*Қарапайымдатылған*			
(k1)	Экономикада шығаруды ұлғайту	Қолданылады	Қолданылмайды	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылмайды	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады
(k2)	Еңбек өнімділігін жоғарлату	Қолданылады	Қолданылмайды	Қолданылады	Қолданылмайды	Қолданылмайды	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады
(k3)	Экспорттық әлеуетті жоғарлату	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады
(k4)	Экономиканың жеке секторын дамыту	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады
(k5)	Саланың артықшылығы	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады
(k6)	Тұрақты әлеуметтік дамуға әсері	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады	Қолданылады

5 ҚОСЫМША. БАСҚА СҰРАҚТАР

1 бөлім. Инвестициялық қызметті жоспарлау бойынша тәсілдерді анықтау

1. Холдингтің инвестициялық қызметін жоспарлау Холдингтің еншілес ұйымдары кәсіпкерлерін тиімді қаржылық қолдау мақсатына жүзеге асырылады және Холдинг және еншілес ұйымдар тарапынан Жобаларды қаржылық қолдауды ұсынуды жоспарлауда болады.
2. Қаржылық қолдауды ұсыну процесін жоспарлау қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешімді қабылдау кезеңінде жұмыс тобы аясында жүзеге асырылады.
3. Регламент және жұмыс тобының функционалы Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес анықталады.
4. Қаржылық қолдауды ұсынуды жоспарлау кезінде Холдингпен және/немесе еншілес ұйыммен анықталады:
   1) Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның тарапынан Жобалық тобының қатысушылары құрамы;
   2) Холдингтің және/немесе еншілес ұйымның тарапынан Жобалық топтың басшысы;
   3) Егер тиісті мерзімдер Холдингтің және/немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттары анықталмаған кезде, қаржылық қолдауды ұсыну процесінің әрбір кезеңі үшін мерзімдер;
   4) Қаржылық қолдауды ұсыну процесінің Қатысушыларымен өзара әрекет ету форматы (с.і. кездесулердің мерзімділігі, байланыс арнасы);
   5) Холдингпен және /немесе еншілес ұйымдармен анықталатын басқа да компоненттер.
5. Әлеуетті және қолданыстағы Жобалар портфелін жоспарлау Холдингпен және/немесе еншілес ұйымдармен, соның ішінде мониторинг және мониторингтан кейінгі кезең нәтижелері бойынша жүзеге асырылады. Жобаның мониторингі және мониторингтан кейінгі кезеңі нәтижелері бойынша қаржылық қолдаудың жеткіліксіз көлемін алған бағыттарды/салаларды

болжауы мүмкін және осы деректер негізінде қосымша артықшылықтарды, соның ішінде, еншілес ұйымдарды дамыту жоспарлары аясында болады.

6 ҚОСЫМША. ЖОБАЛАРДЫҢ/ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ КРИТЕРИЙЛЕРІН АНЫҚТАУ ЖӘНЕ ОЛАР БОЙЫНША АРТЫҚШЫЛЫҚТАРДЫ АНЫҚТАУ

1 бөлім. Негізгі критерийлер және артықшылықтар

1. Жобалардың артықшылықтары Холдингпен және/немесе еншілес ұйымдармен келесі негізгі критерийлер негізінде анықталады:

   1) **Салалық бағыттылық.** Салалық бағыттылық осы Саясаттың 21-тармағына сәйкес келесідей анықталады: басым болып Мемлекеттік даму бағдарламасымен анықталатын экономиканың шикізат емес секторының саласы және инфрақұрылымдық сала болып табылады. Салалық бағыттылықтың критерийі осы Саясаттың 4-қосымшасына сәйкес Даму индексін есептеу кезінде есептеледі;

   2) **Қауіп деңгейі**. Жобалар қаупі деңгейін бағалауға тәсілдер қаржылық қолдауды көрсететін Холдингтің немесе еншілес ұйымдардың ішкі құжаттары негізінде анықталады. Холдинг және еншілес ұйымдар Жоба қаупі дәрежесінің адекватты бағалауға, соның ішінде, ұқсас жобаларды жүзеге асыруд өтініш берушінің тәжірибесін, Жобаның өмірлік циклінде, салаға тиесілігі белгісі бойынша сапалы талдауды өткізу арқылы және осы Саясаттың 80-тармағына сәйкес талпынады. Сонымен қатар, қауіптердің төмен дәрежесі қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдаған кезде негізгі критерийі болып табылмайды.

   3) **Жобалардың пайдалылығы.** Жобалардың пайдалылығы қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдаған кезде негізгі критерийі болып табылмайды. Сонымен қатар, Холдинг немесе еншілес ұйымдар қаржылық тиімділік принципін қолдануға тырысады.

   4) **Ұлттық экономика үшін мультипликативті әсер**. Осы Саясат ұлттық экономика үшін ұсынылатын қаржылық қолдаудан мультипликативті әсерді қамтамасыз етуді жоспарлайтын Жобалардың артықшылығын және қауіптерді ортақ бөлуді белгілейді. Қаржылық қолдауды ұсыну кезінде Холдинг және еншілес ұйымдар Жобаларды

қаржыландыруға қосымша инвесторларды тартуға, сондай-ақ, экономиканың аралас секторларын дамытуға салааралық әсерді көрсететін Жобаларды қолдау шараларын ұсынуға талпынады.

5) **География**. Географиялық критерий бойынша артықшылық осы Саясаттың 25-тармағына сәйкес келесідей анықталады: қаржылық қолдауды ұсынған кезде Қазақстан Республикасы аймағында іске асырылатын Жобалар артық болып табылады.

6) **Әлеуметтік-экономикалық әсер.** Әлеуметтік экономикалық әсер осы Саясаттың 4-қосымшасына сәйкес Даму индексін есептеу кезінде есепке алынады және критерийлердің екі тобы негізінде анықталады:

   – Экономикалық, соның ішінде, экономикада шығаруды ұлғайту, еңбек өнімділігін жоғарлату, экспорттық әлеуетті жоғарлату, экономиканың жеке секторын дамыту, саланың артықшылығы;

   – Тұрақты әлеуметтік дамуына әсер ететін әлеуметтік факторлар.

7) **Экономика секторы (жеке және квазимемлекеттік).** Экономика секторы бойынша артықшылық осы Саясаттың 28-тармағына сәйкес анықталады. Жеке секторды дамыту критерийі осы Саясаттың 4-қосымшасына сәйкес Даму индексін есептеу кезінде есептеледі;

8) **Инвестициялық шешімдерді қабылдау кезінде ЭБЖ факторларын бағалау**. Даму индексін есептеу әдістемесіне сәйкес (осы Саясаттың 4-қосымшасы) Даму индексінің дәрежесін анықтау кезінде тұрақты әлеуметтік дамуына Жобаның әсер етуі есептеледі. Жобаның тұрақты әлеуметтік дамуына әсер келесі белгілер бойынша анықталады:

   – Жоба қалалар мен елді мекендердің ашықтылығына, қауіпсіздігіне, өмірге төзімділігіне және экологиялық тұрақтылығына көмектеседі.

Сонымен қатар, ESG факторлары қаржылық қолдауды ұсыну туралы шешім қабылдау кезінде негізгі критерийі болып табылмайды.

7 ҚОСЫМША. ТҰРАҚТЫ ЕСЕПТІЛІКТІҢ ЕСЕПТІК НЫСАНДАРЫ

1 бөлім. Холдингтің еншілес ұйымдарының инвестициялық қызметі туралы есептіліктің бірыңғай нысаны

Жалпы ақпарат	Инвестициялық Жобалардың детальдары	Қаржылық қолдауды ұсыну	Даму индексі	Холдингтің пайдалы әрекет коэффициентін орындаудағы салым
Ай сайын	Ай сайын (жанама қаржыландыру құралдары үшін толтырылмайды)	Ай сайын	Мәндер өзектеледі: - айсайын жаңа жобалар бойынша - жылсайын қолданыстағы жобалар бойынша – екі жылдан кейін аяқталған жобалар бойынша	Мәндер жылсайын өзектеледі

2 бөлім. Әрбір кезең бойынша қорытындылар нысандары

	Толтыру форматы	Агрегация түрі	Түсініктеме
Фильтр			
Есептік күн			
Қаржылық қолдауды ұсыну айы/Тоқсаны/Жартыжылдығы/Жылы			
Еншілес ұйым			
Қаржылық құрал			
Жоба дәрежесі			
Жобаның жіктемесі			
Жобаны іске асыру саласы			
Жобаны іске асыру елі			
Жобаны іске асыру өңірі (облысы)			
Мемлекеттік даму бағдарламасына қатысу			
Арнайы экономикалық аймақтағы (АЭА) жобаларды іске асыру			
Қолдауды ұсыну валютасы			
Инвестициялық Жобалардың сипаттамалары			
Жобаларды іске асырудың ортаөлшенген жоспарлық мерзімі	жыл	Ортаөлшенген мән	Жобаларды іске асырудың ортаөлшенген жоспарлық мерімі басталудың жоспарланған күні мен аяқталудың жоспарланған күні арасындағы айырмашылық ретінде есептеледі.
Жобаларды іске асырудың нақты жоспарлық мерзімі	жыл	Ортаөлшенген мән	Аяқталған жобаларды іске асырудың ортаөлшенген жоспарлық мерімі басталудың нақты күні мен аяқталудың нақты күні арасындағы айырмашылық ретінде есептеледі.
Бюджетке төлемдердің жалпы жоспарлық көлемі	млн. теңге	Сома	Бюджетке төлемдердің жалпы жоспарлық сомасы
Бюджетке төлемдердің жалпы нақты көлемі	млн. теңге	Сома	Бюджетке төлемдердің нақты жоспарлық сомасы
Қаржылық қолдауды ұсыну			
Жобалардың жалпы мөлшері	бірлік	Мөлшері	

Басқа ЕҰ ортақ жобалардың жалпы мөлшері	бірлік	Мөлшері	Басқа ЕҰ ортақ жобалардың мөлшері
Жобаны қолдауды ұсыну және мақұлдау арасында гэп	айлар	Ортаөлшенген мән	Қаржылық қолдауды мақұлдау күні және ұсына бастау арасындағы ортаөлшемді көзең
Қолдауды ұсынудың ортаөлшемді мерзімі	айлар	Ортаөлшенген мән	Қолдауды ұсынудың ортаөлшемді мерзімі
Даму индексі дәрежесінің ортаөлшенген мәні	Мәні	Ортаөлшенген мән	есептік күніне өзекті Даму индексінің мәні
Мақұлданған қаржылық қолдаудың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Жобалармен мақұлданған қаржылық қолдаудың жалпы көлемі
ЕҰ өзіндік қаражаттары көлемінен	млн. теңге	Сома	Мемлекеттік қаражаттардан/Холдинг қаражаттарынан басқа
Холдингтің өзіндік қаражаттары көлемінен	млн. теңге	Сома	Мемлекеттік қаражаттардан басқа
Олардың ішінде Қазақстан Республикасы Республикалық бюджеті қаражаты есебінен	млн. теңге	Сома	
Олардың ішінде Қазақстан Республикасы Ұлттық қоры қаражаты көлемінен	млн. теңге	Сома	
Олардың ішінде Мемлекеттік даму бағдарламасы аясында жіберілген қаражат көлемінен	млн. теңге	Сома	
Олардың ішінде ХЕҚ қаражаты көлемінен	млн. теңге	Сома	
Олардың ішінде басқа көздерден қаражат көлемі	млн. теңге	Сома	
Ұсынылған қаржылық қолдаудың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	
Холдингтің және ЕҰ қатысу үлесі	%	Ортаөлшенген мән	Ұсынылған қаржылық қолдаудың жалпы көлемінде Холдингтің және ЕҰ қатысуының ортаөлшенген үлесі
Құралдар бойынша детальдар			
Есеп дәрежесінде берілетін көлемдік көрсеткіштерді есептеу жүретін кезең			
Қарыздық қаржыландыру			
Мерзімге берілген иеленген қаражаттардың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Игерілген қаражаттар көлемінің сомасы
Міндеттемелердің қалдық көлемі	млн. теңге	Сома	Міндеттемелердің қалдық көлемінің сомасы
Мерзімге төленген пайыздардың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Төленген пайыздар көлемінің сомасы
Номиналды пайыздық мөлшерлеме	% (жылдық)	Ортаөлшенген мән	Ортаөлшенген номиналды пайыздық мөлшерлеме
Тиімді пайыздық мөлшерлеме	% (жылдық)	Ортаөлшенген мән	Ортаөлшенген тиімді пайыздық мөлшерлеме

Баланстық құн	млн. теңге	Сома	Ортаөлшенген баланстық пайыздық мөлшерлеме
Провизия	%	Ортаөлшен ген мән	Провизияның ортаөлшенген көлемі
Қарыздық қаржыландыру (Тура)			
Мерзімге қайтарылған инвестициялар көлемі	млн. теңге	Сома	Қайтарылған инвестициялар көлемінің сомасы
Инвестициялардың баланстық құны	млн. теңге	Сома	Инвестициялардың сомалық баланстық құны
Инвестициялардың нарықтық құны	млн. теңге	Сома	Инвестициялардың сомалық нарықтық құны
Мерзімге шыққан кезде инвестициялық табысы	млн. теңге	Сома	Сомалық инвестициялық табысы
Қарыздық қаржыландыру (Тура инвестициялар қоры арқылы)			
Тура инвестициялар қорының мөлшері		Мөлшері	Қолдау алған Тура инвестициялар қорының мөлшері
Тура инвестициялар қорының нақты табыстылығы	%	Ортаөлшен ген мән	Қолдау алған Тура инвестициялар қорының ортаөлшенген нақты табыстылығы
Тура инвестициялар қорының жарғылық капиталындағы Холдингтің және ЕҰ үлесі	%	Ортаөлшен ген мән	Қолдау алған Тура инвестициялар қорының жарғылық капиталындағы Холдингтің және ЕҰ ортаөлшенген үлесі
Инвестициялардың баланстық құны	млн. теңге	Сома	Тура инвестициялар қорының инвестициялардың сомалық баланстық құны
Инвестициялардың нарықтық құны	млн. теңге	Сома	Тура инвестициялар қорының инвестициялардың сомалық нарықтық сомасы
Мерзімге шыққан кезде инвестициялық табысы	млн. теңге	Сома	Тура инвестициялар қорынан шыққан кездегі нақты табысы (шығыны)
Сақтандыру			
Мерзімге сақтандыру сыйақылардың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Сақтандыруды алу үшін клиентпен төленетін қаражат көлемі

Провизия	%	Ортаөлшен ген мән	Провизияның ортаөлшенген көлемі
Кепіл беру			
Мерзімге сыйақының жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Кепілдікті алу үшін клиентпен төленетін қаражат көлемі
Провизия	%	Ортаөлшен ген мән	Провизияның ортаөлшенген көлемі
Субсидиялау			
Мерзімге негізгі қаражаттардың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Ұсынылған субсидиялар сомасы
Гранттарды ұсыну			
Мерзімге игерілген қаражаттардың жалпы көлемі	млн. теңге	Сома	Игерілген қаражаттар көлемінің сомасы
Холдингтің пайдалы әрекет коэффициенті орындаудағы салымы			
Жобалардың несиелік портфелі	млн. теңге	Сома	№1 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Жобалардың инвестициялық портфелі	млн. теңге	Сома	№1 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Жобалар бойынша мемлекеттік емес қарыз алудың номиналды құны	млн. теңге	Сома	№2 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Жобалар бойынша жалпы қарыз алудың номиналды құны	млн. теңге	Сома	№2 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Еңбек өнімділігін ұлғайту және сату нарығын кеңейту есебінен қолданыстағы өндірістерді кеңейту және жаңарту бойынша жобалардың және жаңа жобалардың мөлшері	бірлік	Сома	№5 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Қолдау алған кәсіпкерлік субъектілерімен шығарылған өнім көлемі	млрд. теңге	Сома	№6 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Шетел қатысуымен тура инвестициялар қоры инвестицияларының жалпы көлемі	млрд. теңге	Сома	№7 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Қолдау көрсеткен тура инвестициялар қорының Холдинг инвестицияларының үлесі	%	Ортаөлшен ген мән	№7 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Құрылыс салушыларды, несиелік және жалдау баспаналарының субсидияланған несиелері есебінен баспананы іске қосу көлемі (2015 – 2018 жж.)	мың шарты м.	Сома	№8 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Коммерциялық баспана үлесшілерінің кепілді салымының көлемі	млрд. теңге	Сома	№10 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Экспорттық және экспорт алды қаржыландыру аясында қолдау алған кәсіпорындардың экспорттық пайдасының көлемі (2014 – 2023 жж.)	млрд. теңге	Сома	№11 пайдалы әрекет коэффициенті жатады
Жоба грант түрлерінің бірі бойынша қолданатын жобалардың мөлшері: кәсіпорындардың технологиялық дамуына; саланың технологиялық дамуына; технологияларды коммерциализациялауға (2014 – 2023 жж.)	Иә/жоқ	Орта	№12 пайдалы әрекет коэффициенті жатады

3 бөлім. Шоғырланған есептіліктің бірыңғай нысаны

ПАЙДАЛЫ ӘРЕКЕТ КОЭФФИЦИЕНТІ №	ПАЙДАЛЫ ӘРЕКЕТ КОЭФФИЦИЕНТІ атауы	Факт	Жоспар
1	«Бәйтерек» Ұлттық басқару холдингі» акционерлік қоғамының жалпы активтерінен несиелік және инвестициялық портфельдің үлесі, %	Қаржы көзінен	
2	Есептік жылға қарызға алудың жалпы құрылымында алудың мемлекеттік емес көздерінің үлесі, %	Қаржы көзінен	
3	ROA (шоғырлану) минималды оң мәнінен төмен емес), %	Қаржы көзінен	
4	Несиелік портфельдегі жеке сектордың үлесі, %	Қаржы көзінен	
5	Еңбек өнімділігін ұлғайту және сату нарығын кеңейту есебінен қолданыстағы өндірісті жаңарту және кеңейту бойынша жаңа жобалар мен жобалар саны, бірлік	Есеп	
6	Қолдау алған кәсіпкерлік субъектілерімен шығарылған өнім көлемі, млрд теңге	Есеп	
7	Шетел инвестицияларды тарту (мультипликатор)	Есеп	
8	Олардың аясында қолдау құралдары көрсетілген баспана көлемі (мың шаршы м. 2019 жылға)	Есеп	
9	Қазақстан Республикасының экономикалық белсенді халқына тұрғын үй жинақтау қоры жүйесіне қатысу үлесі, %	Есеп	
10	Коммерциялық баспана үлесшілерінің салымдарына кепіл беру, %	Есеп	
11	Экспорттық және экспорт алды қаржыландыру аясында қолдау алған кәсіпорындардың экспорттық пайдасының көлемі, млрд теңге	Есеп	
12	Өндірісте енгізілген технологиялардың саны, салалардың технологиялық міндеттерін шешуге және технологияларды коммерциализациялауға жіберілген жобалардың саны, бірлік	Есеп	

Пайдалы әрекет коэффициенті №	Холдингтің құрамдас пайдалы әрекет коэффициенті	Факт	Жоспар
2	Жоба бойынша мемлекеттік емес қарыз алудың номиналды құны	Сома	Қаржы көзінен
2	Жоба бойынша мемлекеттік емес қарыз алудың номиналды құны	Сома	Қаржы көзінен
5	Жоба еңбек өнімділігін ұлғайту және сату нарығын кеңейту есебінен қолданыстағы өндірісті кеңейту және жаңарту бойынша жаңа немесе жобалар болып табылады.	Орта	Қаржы көзінен
6	Қолдау алған кәсіпорын өндірісінің көлемі	Сома	Қаржы көзінен
7	Тура инвестициялар қоры (ИИҚ) жобасына шетел қатысуымен инвестициялардың жалпы көлемі	Сома	Қаржы көзінен
7	Қолдау көрсететін тура инвестициялар қорының Холдинг инвестицияларының үлесі	Ортаөлшенген мән	Қаржы көзінен
8	Несиелік жәек жалдау баспасы, құрылысшылар несиелерін субсидиялау есебінен баспананы іске қосу көлемі	Сома	Қаржы көзінен
10	Жоба аясында коммерциялық баспана үлесшілерінің кепілді салымдарының көлемі	Сома	Қаржы көзінен
11	Экспорттық және экспорт алды қаржыландыру аясында қолдау алған кәсіпорындардың экспорттық пайдасының көлемі	Сома	Қаржы көзінен
12	Жоба грант түрлерінің бірі бойынша қолданады: кәсіпорындардың технологиялық дамуына; саланың технологиялық дамуына; технологияларды коммерциализациялауға	Орта	Қаржы көзінен
10	Қазақстан Республикасында коммерциялық баспана үлесшілері салымдарының жалпы көлемі	Қаржы көзінен	Қаржы көзінен
9	Экономикалық белсенді халық саны	Қаржы көзінен	Қаржы көзінен